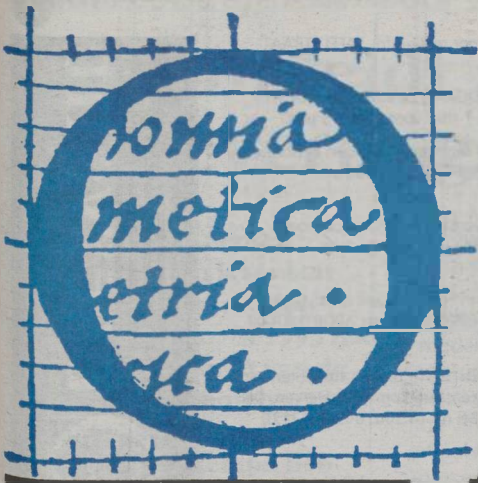

bservant 10

Jaargang 16, 2 november 1995

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg • Redactieadres: Postbus 616, 6200 MD Maastricht • tel. 043-3883174

Inhoud

Pagina 4

Geen snotneus meer maar malaria en knokkelkoorts in een warmer wordende wereld.

Pagina 4

Is er nog leven na de promotie?

Pagina 6

Het wetenschappelijke gehalte van de wetenschapswinkel.

Pagina 7

Hoe handig vindt het college van bestuur de ideeën van Ritzen over de nieuwe bestuursstructuur?

Pagina 12

Bèr Hollewijn kon als geen ander uitleggen hoe je cool je neus moest snuiten.

Kerels met een gouden hart in hun gespieerde lichamen; bron van inspiratie voor Bèr Hollewijn. Zie pagina 12 (foto DSM)

ROA-onderzoekers vrezen tekort aan artsen en theologen

Arbeidsmarkt voor academici groeit sterk

De arbeidsmarkt voor academici staat de komende jaren een sterke groei te wachten. Daarvan kunnen vooral theologen, sociale wetenschappers, economen, technici en informatici profiteren. In de medische beroepen, waar de vooruitzichten al goed waren, dreigt een tekort te ontstaan als de capaciteit van de opleidingen niet wordt verruimd.

doelstelling, het verbeteren van de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt. De ROA-prognoses worden gemaakt in opdracht van het Landelijk Dienstverlenend Centrum voor studie- en beroepskeuzevoorlichting, het Ministerie van Onderwijs en het Centraal bestuur voor de Arbeidsvoorziening.

Volgens de onderzoekers is de vraag naar hoger opgeleiden, in het bijzonder naar academici, duidelijk verbeterd ten opzichte van de vorige periode 1993-1998. In veel gevallen is dat het gevolg van een groei van de vervangingsvraag, maar daarnaast wordt ook een autonome groei verwacht van de vraag naar hoger opgeleiden, met

name academici. In de medische sector is de stijging van de vraag bijna helemaal toe te schrijven aan de omstandigheid dat relatief veel artsen de komende jaren van plan zijn met pensioen te gaan. Bij economie, bedrijfskunde en informatica is het gunstige perspectief meer een gevolg van de groeiende vraag vanuit het bedrijfsle-

ven, dat na enkele slechte jaren weer aan de beterende hand is. De markt voor economen is des te gunstiger omdat het aanbod van afgestudeerden sterk daalt. Drie jaar geleden stortte de belangstelling voor de eco-

(lees verder op pagina 4)

College en universiteitsraad spelen elkaar de bal toe in discussie over bestuursstructuur

Een hete aardappel, zo laat zich het wetsontwerp van minister Ritzen over een nieuwe universitaire bestuursstructuur het best omschrijven.

Afgelopen donderdag gooiden de universiteitsraad en het college van bestuur het ding heen en weer in een vertwijfelde poging een gezamenlijk standpunt te formuleren. Afwijzen of aanpassen? Principieel zijn of pragmatisch? Men had het er knap moeilijk mee. Reconstructie van een verwarrend schouwspel. Het begint veelbelovend. Punt negen van de agenda wordt door de voorzit-

ter aangekondigd als het pièce de résistance van de avond, en direct ontstaat er koortsachtige activiteit in de hoek van de OBP-geleding, het ondersteunend- en beheerspersoneel. Er wordt gerommeld met stapeltjes papieren, dan staan twee leden op en gaan de vergaderzaal rond. Ze delen moties uit. Twee moties. Oh nee, toch niet. Eenmaal teruggekeerd op zijn stoel meldt Wiel Debie dat er weliswaar boven beide velletjes MOTIE staat, maar dat de ene motie geen motie is, "eigenlijk meer een amendement". De vergadering noteert de wijziging. Dát er een motie ligt, verwondert niemand. Net zo min als de strekking: tegen het wetsvoorstel. De U-raad

bespreekt hier immers zijn eigen toekomst, zijn plaats in de universitaire democratie, sterker nog, de universitaire democratie als zodanig. De macht van bestuurders wordt groter gemaakt, belangrijke bevoegdheden worden bij de raden (zowel universitair als facultair) weggehaald, en er komt een nieuw orgaan in de vorm van een Raad van Toezicht. Geen wonder dus dat nu al vier faculteitsraden (economie en algemene wetenschappen niet) in ondubbelzinnige bewoordingen dit gedachtengoed van Ritzen hebben afgewezen. Datzelfde geldt voor enige universiteitsraden elders in den lande. En ook hier in Maastricht heeft de U-raad al een duidelijk standpunt ingenomen, zij het in een vroe-

ger stadium. Dat was in februari van dit jaar, toen de eerste geluiden over Haags/Zoetermeerse snode plannen naar buiten kwamen. Bij motie werd toen vastgelegd dat de Rijksuniversiteit Limburg in het kader van de bestaande wetgeving bestuurlijk uitstekend functioneerde en dat men geen enkele behoefte had aan uitgekleden raden met minder bevoegdheden. Naar die motie wordt nu keer op keer instemmend verwezen. Let wel, door de raad zelf. Niet door het college van bestuur. Dat koestert de laatste tijd enigszins afwijkende gedachten over de meest wenselijke verdeling van bevoegdheden in de instelling.

(Lees verder op pagina 7)

Bijbaan leidt niet tot studievertraging

Steeds meer studenten voorzien in hun levensonderhoud door naast hun studie te werken. In 1993 had al meer dan de helft van de derdejaars studenten een betaalde baan. Gevolgen voor het studietempo hebben de bijbanen echter nauwelijks. Pas wanneer studenten meer dan twintig uur in de week werken, treedt er echte studievertraging op.

Dat blijkt uit een onderzoek van dr. U. de Jong en drs. F. Verbeek van het SCO/Kohnstamm Instituut naar "Het risico van studeren en werken". Vandaag wordt het onderzoek gepresenteerd op een symposium ter gelegenheid van het vijftigjarig bestaan van de Amsterdamse Stichting Onderlinge Studentensteun Kriterion. De stichting helpt studenten onder meer aan werk bij haar eigen benzinestation, oppascentrale en bioscoop. Gezien de uitkomst van het onderzoek valt het met de risico's van een bijbaan voor de studie nogal mee. In het algemeen hebben de onderzoekers geen aanwijzingen gevonden dat betaald werk studenten van hun stu-

die 'wegdrijft'. Alleen eerstejaars die onmiddellijk een bijbaan nemen hebben een wat grotere kans op studievertraging en vervreemding van hun medestudenten. Na vier jaar lopen zij in studiepunten ongeveer vijf procent achter op hun collega's die in het eerste jaar geen baan hebben gezocht. Waarschijnlijk hebben studenten die pas in het tweede jaar gaan werken zich al zo goed in hun studie ingesleten dat een klein baantje weinig problemen oplevert, concluderen de onderzoekers.

Voor de hand ligt dat er grotere studievertraging ontstaat als er meer uren worden gewerkt. Toch blijkt een dergelijk effect pas op te treden wanneer studenten meer dan 12 uur in de week aan hun baan besteden. Pas bij studenten die meer dan twintig uur in de week werken begint de vertraging echt aan te tikken. De enige uitzondering op deze regel is te vinden onder medische studenten. Zij lijken juist sneller te gaan studeren naarmate ze meer tijd kwijt zijn aan betaald werk. Een verklaring voor dit verschijnsel hebben de onderzoekers niet.

Het aantal studenten dat naast zijn studie een baan heeft is de laatste vijftien jaar sterk gegroeid. Het percentage eerstejaars met betaald werk steeg tussen 1982 en 1991 van 10 tot 35 procent. Het percentage derdejaars studenten met een baan van ruim 30

naar 55 procent. Het gemiddeld aantal uren dat wordt gewerkt nam in dezelfde periode af van ongeveer 14 tot een kleine 10 uur in de week. Vrouwen werken vaker dan mannen naast hun studie, maar hebben gemiddeld een kleinere baan. Bij rechten, Nederlands en sociale wetenschappen wordt het meest gewerkt naast de studie.

De uitslag van het onderzoek is van belang voor de discussie tussen minister Ritzen en de studentenbonden LSVb en ISO over studiefinanciering en cursusduur. De bewindsman wil dat studenten sneller studeren en tegelijk voor een groter deel van hun eigen inkomen zorgen. Om dat laatste mogelijk te maken heeft hij bijvoorbeeld de regels voor bijverdienen versoepeld. De studenten klagen al enige jaren dat meer werken en sneller studeren moeilijk te combineren zijn.

"In de huidige situatie lijkt Ritzen het gelijk aan zijn kant te hebben", zegt onderzoekster De Jong. "Er zit nog rek in de combinatie van studie en werk, maar wanneer studenten worden gedwongen nog meer uren aan een bijbaan te besteden nadert het breekpunt. De studievertraging neemt dan toe en studenten gaan zich in de eerste plaats werknemer voelen in plaats van student."

HOP, Marcel Wiegman

Gezondheidswetenschappers kapittelen minister

De faculteitsraad van gezondheidswetenschappen blijft niet achter in het terechtwijzen van de minister van onderwijs.

Na rechten en cultuurwetenschappen nam ook deze faculteit tijdens haar laatste raadsvergadering de gelegenheid te baat om de financiering op basis van diploma's, het bindend studieadvies binnen drie maanden en de driejarige studie af te wijzen.

Het eenstemmige anti-HOOP-lied werd voorgezongen door de vier studentleden van de raad. In drie moties veegden zij de vloer aan met het Hoger Onderzoeks- en Onderwijsplan van minister Ritzen. De studenten vreesden dat het voorgestelde financieringsstelsel - op basis van diploma's - zal leiden tot niveauverlaging, omdat de instellingen zullen proberen het rendement van de doctoraalfase op te schroeven. De minister moet maar met een ander voorstel komen, luidde een van de drie moties die door de raad werden aangenomen.

De driejarige WO-opleidingen, een

andere onderwerp uit het HOOP, was de uitkomst van een denkfout, zeiden de studenten. Het argument van de minister dat studenten hun vier jaar niet effectief gebruiken, was volgens de indieners van de motie niet steekhoudend, omdat een academische opleiding niet bedoeld is om zoveel mogelijk kennis te vergaren in vier jaar tijd, maar om studenten een academische denkwijze bij te brengen. En dat kost tijd. Ook hebben werkgevers al aangegeven dat ze niets zien in driejarige academici. Bovendien, zo verdedigden de studenten hun motie, kan er geen sprake zijn van een stelselwijziging als nog onduidelijk is wie toegelaten gaat worden tot de onderdelen van dat nieuwe stelsel, zoals de twee jaar postdoctoraal. De andere raadsleden waren het ook met deze stelling roerend eens.

Wim Ortjens

PvdA en VVD: niet alleen op universiteiten korten

De bezuiniging van 200 miljoen gulden op de universiteiten is te hard, vinden PvdA en VVD.

Zo lang niet zeker is dat er veel minder studenten op de universiteiten komen, mogen de hogescholen niet bij voorbaat buiten schot blijven, meent de PvdA. De VVD wil de 200 miljoen nu al naar rato van het aantal studenten verdelen over de universiteiten (150.000 studenten) en de hogescholen (263.000).

Dit bleek woensdagochtend tijdens de eerste termijn van de behandeling van de onderwijsbegroting. Ook andere fracties hadden moeite met de zelfverzekerdheid van minister Ritzen en staatssecretaris Nuis. De bewindslieden gaan er vanuit dat bij de universiteiten 40.000 'studentjaren' zullen verdwijnen. De universiteiten moeten hun studenten veel sneller laten studeren en eerder verwijzen naar het HBO. Daarop is het besluit gebaseerd dat de hogescholen niets hoeven in te leveren, tegen de universiteiten 200 miljoen.

Volgens de Kamer moet nog maar worden afgewacht of het inderdaad veel leger wordt in het wetenschappelijk onderwijs. De PvdA wil daarom dat de budgetten van de instellingen niet voor tien jaar worden vastgelegd, zoals Ritzen en Nuis voorstelde. De verdeling moet tussentijds worden aangepast als er minder studenten bij de universiteiten weggaan. De VVD noemde de eenzijdige bezuiniging op de universiteiten "onredelijk". Vooralsnog wil de VVD dat de hogescholen naar rato meedelen in de pijn. Pas als inzicht is gekregen in de werkelijke verschuivingen in studentenaantallen, kan die verdeling worden aangepast. Het CDA noemde de bezuiniging op de universiteiten "bitter". Ook D66 bepleitte een flexibele benadering van de bezuinigingen.

HOP, Pieter Evelein

CAO-acties op universiteiten

Vakbondsacties op de universiteiten ontstijgen zelden het niveau van een klucht. Toch kozen de bonden deze week het wetenschappelijk onderwijs als startpunt voor hun protest tegen minister Ritzen, die nog steeds niet wil overleggen over een nieuwe onderwijs-CAO.

Ook richtte het verzet zich tegen de bezuinigingsplannen in het hoger onderwijs. De universiteiten worden met 200 miljoen gulden gekort en lopen zo'n 110 miljoen gulden mis aan collegegelden, nu studenten sneller moeten gaan studeren. De bonden verwachten dat gedwongen ontslagen onontkoombaar zijn. Dat betekent een stijging van de uitgaven aan uitkeringen. Ritzen weigert de universiteiten daarvoor te compenseren. Afgelopen dinsdag beten de Rijksuniversiteit Leiden en de Katholieke Universiteit Brabant het spits af. Morgen wordt de actieweek met een demonstratieve bijeenkomst afgesloten aan de Erasmus Universiteit in Rotterdam. De vakbonden zijn woedend dat minister Ritzen weigert te overleggen over een nieuwe CAO. In april liep de eerste collectieve arbeidsovereenkomst in het onderwijs af. Zolang er

geen nieuwe CAO is, loopt de oude door. Dat betekent onder meer dat de lonen zijn bevroren.

Ritzen heeft steeds gezegd dat hij eerst wilde wachten op de CAO voor rijksambtenaren. Minister Dijkstal (Binnenlandse Zaken) en de bonden liggen echter nog overhoop over de toekomst van de VUT. Pas in januari 1996 wordt het overleg over de VUT heropend. Handtekeningen worden mogelijk pas in april gezet.

"Daar kan het onderwijspersoneel onmogelijk op wachten", aldus Jos van Dijk van de AbvaKabo. Naar verwachting neemt Ritzen binnenkort een besluit of hij toch gaat onderhandelen.

De vakbonden in het onderwijs willen

dat de lonen volgend jaar met 4,5 procent stijgen. Ook bepleiten zij een andere wachtgeldregeling voor het hoger onderwijs.

Van de 4,5 procent is 2,25 procent bestemd voor prijscompensatie, ook in de uitkeringen. Voor de reparatie van inkomens vragen de bonden driekwart procent. Hiermee kan onder meer een op het onderwijs toegesneden functiewaarderingssysteem worden ingevoerd. De resterende 1,5 procent willen de bonden bestemmen voor zaken als vermindering van de werkdruk, handhaven van de seniorenregeling en uitbreiding van de kinderopvang.

HOP, Pieter Evelein

Een eigen bedrijf is vooral een droom van de student economie

Een eigen bedrijf. Meer dan zestig procent van de Maastrichtse economie studenten heeft daar wel oren naar. De toekomstige medici zien daarentegen weinig in een eigen onderneming. Hun toekomst, zo verwachten ze, ligt veel eerder in een ziekenhuis.

Dit blijkt uit een onderzoek naar de interesse van studenten van de Rijksuniversiteit Limburg voor het zelfstandig ondernemerschap. Het werd uitgevoerd door de student economie Jan-Joris Hoefnagels, in opdracht van het Bureau Kennistransfer van de RL. Dit bureau, dat een aantal projecten over het zelfstandig ondernemerschap organiseert, wilde de interesse voor deze initiatieven onder studenten en medewerkers peilen. Het gaat

onder andere om de cursus 'ondernemingsplan' die in oktober van start ging, en het project 'bedrijven uit studenten' dat 16 november begint.

In totaal vulden 814 ouderejaars studenten een enquêteformulier in. Het blijkt dat de economen de grootste belangstelling voor een eigen bedrijf (65%) hebben. Een enkeling heeft zelfs al een eigen zaak, een iets grotere groep heeft al concrete ideeën voor het op te richten bedrijf. Ook op het handjevol kennistechnologen, de studenten van de faculteit der algemene wetenschappen, heeft het zelfstandig ondernemerschap een grote aantrekkingskracht. Tweederde ziet wel wat in een eigen zaak.

Bij de juristen is de animo wat kleiner. Iets minder dan de helft van hen droomt af en toe van een eigen kantoor. Net zoals trouwens een kwart van de gezondheidswetenschappers (vooral de bewegingswetenschappers) en cultuurwetenschappers. Al

moet hier wel bij vermeld worden dat de meesten nog geen duidelijke plannen hebben. Het blijft bij een intentieverklaring.

De medici daarentegen tonen weinig belangstelling (3%). Deze groep studenten is echter wel de enige die vindt dat hun studie voldoende inzicht geeft in het leven na de opleiding. De andere vijf faculteiten schieten hierin volgens zeker zestig procent van de studenten tekort. Vooral de cultuurwetenschappers (76%) en de kennistechnologen (83%) zijn ontevreden.

Niet alleen bij de studenten, maar ook onder de wetenschappelijk medewerkers, de hoogleraren en universitaire hoofddocenten uitgezonderd, werd de belangstelling voor een eigen onderneming gepolst. In totaal kregen 840 mensen een enquêteformulier. Daarvan keerden er slechts 170 terug op het bureau van de onderzoekster, de studente economie Ellen van Gul-

lik. De lage respons gaf al een indicatie, maar ook uit de enquête blijkt dat een eigen onderneming voor het leeuwendeel van de medewerkers niet de hoogste prioriteit heeft. Slechts twee procent gaat zeer waarschijnlijk een bedrijf oprichten. Zeven procent doet dat "misschien".

Uit de twee enquêtes bleek verder dat de studenten en de medewerkers die een eigen bedrijf niet uitsluiten, zeker geïnteresseerd zijn in een van de projecten van Bureau Kennistransfer. De aanmeldingscijfers voor zowel de cursus 'Ondernemingsplan', als het project voor afgestudeerden 'Studenten uit bedrijven' zijn daar ook naar. Er melden zich meer mensen dan Kennistransfer kan plaatsen.

Riki Janssen

Correctie

Een van de moties die de faculteitsraad van cultuurwetenschappen vorige week aannam, is niet helemaal juist geciteerd in Observant 9. Het moet zijn: "Universiteiten zijn geen diploma producerende ondernemingen, maar instellingen voor wetenschappelijk onderwijs en onderzoek ten bate van het algemeen belang en niet alleen ten bate van het bedrijfsleven."

Arbeidsmarkt voor academici

(vervolg van pagina 1)

nomiestudie plotseling in, nadat jarenlang sprake was geweest van een varkenscyclus. Voor de grote aantallen economen die toen met hun opleiding bezig waren, is het perspectief toch nog redelijk gebleven, maar nu de vraag groeit en het aanbod daalt, is de kans op werk rondtuit goed. Voor juristen daarentegen blijft het vooruitzicht niet meer dan matig. De vraag groeit, maar dat geldt ook voor het aanbod van afgestudeerden. Bovendien is de afgelopen jaren een legertje werkloze juristen ontstaan, dat ook meedingt naar iedere vrijkomende baan.

De werkloosheid onder academici bedraagt op dit moment 7,0 procent. Dat is lager dan het percentage werklozen van de totale beroepsbevolking (8,5 procent), maar hoger dan dat van de HBO'ers (5,9 procent). Vooral onder academici met een opleiding in de kunst (13 procent), letteren (11 procent) en landbouw- en milieukunde (9 procent) is de werkloosheid hoog.

Enkele van de ROA-conclusies staan haaks op het streven van minister Ritzzen om het aantal studenten in het wetenschappelijk onderwijs terug te dringen van 180.000 naar 140.000. Deels gebeurt dat door maatregelen als studieduurverkortingen en deels door maatregelen die de toeloop tot de universiteiten moeten verminderen. Volgens dr. Andries de Grip is een bewuste vermindering van het aantal een hachelijke onderneming: „De opmerkingen over dreigende overschotten aan afgestudeerden trekken wij sterk in twijfel. In enkele gevallen, zoals geneeskunde, kan dat pijnlijke gevolgen hebben.” Overigens valt uit het ROA-rapport af te leiden dat lang niet alle studen-

Perspectief arbeidsmarkt voor academici anno 2000

WO-opleidingen	prognose 2000
letteren	matig
theologie	goed
landbouw en milieukunde	goed
wiskunde en natuurwetenschappen	goed
(weg- en water)bouwkunde	goed
werktuigbouwkunde	goed
elektrotechniek en technische informatica	goed
Dier-, genees- en tandheelkunde	goed
farmacie	goed
econom(etr)ie en accountancy	goed
bedrijfskunde	redelijk
informatica	goed
rechten	matig
bestuurswetenschap	goed
sociaal-culturele richtingen	goed
kunst	slecht

ten rekening houden met de perspectieven op de arbeidsmarkt. Uit de cijfers blijkt dat 28 procent van de WO-studenten een studie volgt met slechte perspectieven op een passende baan.

Jacques Herraets

LSVb op papier te rijk voor gratis rechtsbijstand

De Landelijke Studenten Vakbond (LSVb), nooit te beroerd om te klagen over de eigen deplorabele financiële situatie, komt niet in aanmerking voor gratis rechtsbijstand.

De bond heeft nog zoveel geld tegoed van de aangesloten lidbonden en het aan de LSVb gelieerde service-bureau SBSB, dat het net lijkt alsof hij daarvoor veel te rijk is. In totaal gaat het om een bedrag van ongeveer 80 duizend gulden op een geschatte begroting van minder dan een ton.

Vorige week dreigde de LSVb de Informatie Beheer Groep (IBG) en het ministerie van onderwijs met een kort geding. De bond wil hen dwingen alle studenten die tijdelijk in het buitenland studeren te vergoeden voor hun ongebruikte OV-kaart. Naar nu blijkt moet de LSVb de financiële risico's voor dat kort geding geheel zelf dragen. Dat kan problemen geven, omdat het in werkelijkheid nogal meevalt met de vermeende rijkdom van de studentenbond. Hij heeft niet alleen geld tegoed, maar staat ook voor een flink bedrag bij anderen in het krijt.

Om in aanmerking te komen voor gratis rechtsbijstand kunnen schulden en tegoeden niet simpelweg tegen elkaar worden weggestreept. Daarvoor is de boekhou-

ding de laatste jaren te slordig bijgehouden. Vooral de geldstroom tussen LSVb en de Stichting Bureau Studenten Belangen (SBSB), die voor de bond onder meer cursussen verzorgt, geeft grote problemen. Beide clubs zijn aan elkaar ongeveer even veel geld schuldig, maar op papier is niet duidelijk hoe de vork precies in de steel zit. Problemen van kleinere financiële omvang doen zich voor met de leden van de LSVb. Veruit de meeste plaatselijke lidbonden hebben een contributie-achterstand van enkele honderden tot ongeveer tweeduizend gulden. Daarnaast worden rekeningen voor bijvoorbeeld actiekranten niet of veel te laat betaald. In actieperiodes ontstaan bovendien vaak kleine actiecomités, die alweer verdwenen zijn wanneer het op betalen aan komt.

De LSVb is momenteel druk doende om de boekhouding van de afgelopen jaren op orde te brengen. Ook worden de lidbonden onder druk gezet om hun achterstallige rekeningen zo snel mogelijk te voldoen. De Twentse studentenbond SRD heeft ondertussen aangeboden om de LSVb financiële rugdekking te geven wanneer het binnenkort daadwerkelijk op een kort geding tegen IBG en ministerie van onderwijs uitdraait. De kosten daarvan kunnen snel oplopen tot 1500 gulden, nog afgezien van het inhuren van een advocaat.

HOP, Marcel Wiegman

Belgen willen minder artsen opleiden

Het is zo goed als zeker dat in België de artsenopleidingen aan banden worden gelegd. Het initiatief komt niet van de Vlaamse en Waalse ministers van onderwijs, maar van de federale ministers van Sociale Zaken en Volksgezondheid, De Galan en Colla, die de kosten van de gezondheidszorg beter beheersbaar willen maken.

Het enorme aantal artsen in België wordt als een van de belangrijkste oorzaken gezien van de hoge medische consumptie. Het land telt 350 artsen per 100.000 inwoners. Studenten die er niet in slagen een opleidingsplaats in een ziekenhuis te bemachtigen, vestigen zich als huisarts. Er is momenteel één huisarts op 830 Belgen (tegenover 1 op 2350 in Nederland). De spoeling is zo dun dat veertien procent van de Belgische huisartsen gemiddeld minder dan vijf patiënten per dag te zien krijgt. De federale ministers De Galan en Colla willen de toelating tot de specialistenopleidingen aan quota binden. Zij hopen dat vervolgens de Vlaamse en de Waalse minister van onderwijs (gezondheidszorg is in België een federale zaak, onderwijs een communautaire) maatregelen zullen nemen om de toegang tot de faculteiten te beperken via een numerus clausus. In beide deelstaten wordt daarover gepraat, maar besluiten zijn nog niet gevallen.

Een eventuele beperking van de instroom heeft ongetwijfeld grote gevolgen voor de grote aantallen Nederlandse studenten die naar Vlaanderen uitwijken als zij in eigen land worden uitgeloot. Afgelopen jaar telde de Antwerpse medische faculteit meer Nederlandse dan Belgische eerstejaars.

Jacques Herraets

Bij de afdeling Radiodiagnostiek van het academisch ziekenhuis Maastricht zullen in 1996 vacatures ontstaan voor

assistent-geneeskundigen (v/m) in opleiding tot radiodiagnost

De afdeling beschikt over alle geavanceerde beeldvormende technieken, zoals CT, MRI, DSA, echografie en digitale doorlichtapparatuur.

Vereist

Voor deze functie zoeken wij enthousiaste gegadigden met een afgeronde basisartsopleiding, reeds enige jaren klinische ervaring en aantoonbare wetenschappelijke belangstelling.

Arbeidsvoorwaarden

Het salaris is afhankelijk van opleiding en ervaring, momenteel maximaal f 5.624,- bruto per maand, conform schaal Z27 RRAZ. De overige arbeidsvoorwaarden zijn conform het Rechtspositiereglement academische ziekenhuizen (RRAZ).

Wilt u meer weten?

Nadere informatie kan worden ingewonnen bij mevrouw A. Mordant, beleidsadviseur, telefoon (043) 387 49 10 of 387 59 10.

Of meteen solliciteren?

Uw schriftelijke sollicitatie kunt u, binnen twee weken en met vermelding van vacaturnummer 95.596/7 zowel op brief als envelop, richten aan de dienst Personeel en Organisatie, afdeling Arbeidszaken, academisch ziekenhuis Maastricht, Postbus 5800, 6202 AZ Maastricht.

academisch ziekenhuis
Maastricht

azM

Midden in Europa staat het gebouw van het azM, het jongste academisch ziekenhuis van Nederland. Natuurlijk zijn alle specialismen vertegenwoordigd, waarvan een groot aantal internationaal aanzien geniet. Door een zelfkritische instelling werkt het azM zeer zorgvuldig en klantgericht.

Temperatuurstijging verhoogt kans op malaria

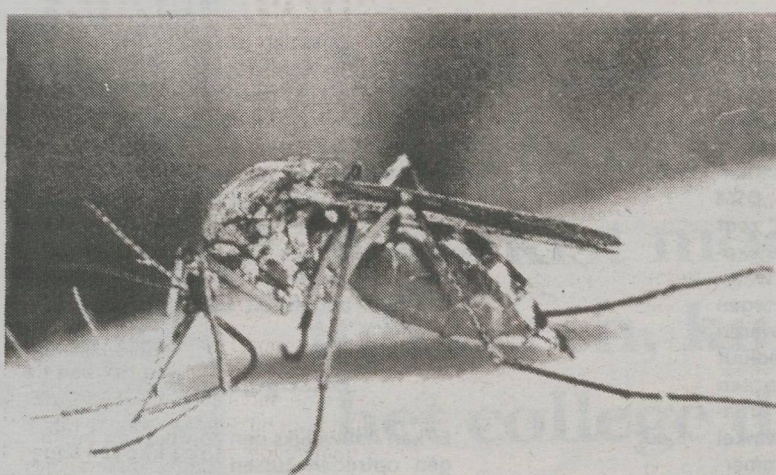
Het is geen waarzegger en ook geen producent van harde feiten. Wel rollen er uit het computersimulatie-model van drs. Pim Martens, goed onderbouwde verwachtingen over de toekomst van de menselijke gezondheid.

Zo voorspelt de computer dat door de temperatuurstijging op aarde malaria en schistosomiasis (wormziekte) steeds meer zullen voorkomen. Niet zozeer in het rijke Westen, maar veel eerder in de minder ontwikkelde landen.

"Er is de afgelopen jaren veel gezegd over het broeikaseffect en de klimaatverandering. Het ziet er bijvoorbeeld naar uit dat de temperatuur op aarde aan het einde van de volgende eeuw anderhalf tot drie graden zal stijgen. Maar tot nu toe is er weinig aandacht geweest voor het effect van zo'n stijging op onze gezondheid", vertelt drs. Pim Martens, assistent in opleiding aan de faculteit der algemene wetenschappen.

Pas in 1990 stak de Wereld Gezondheid Organisatie (WHO) een waarschuwend vinger op. Ziektes als malaria, schistosomiasis en knokkelkoorts zouden zich wel eens drastisch kunnen gaan uitbreiden. Zij gedijen immers goed in een warm klimaat en voelen zich hoogstwaarschijnlijk thuis op de steeds warmer wordende aardbol.

Bijna tegelijkertijd begon het Rijksin-

stituut voor de Volksgezondheid en Milieuhygiëne (RIVM) samen met de Rijksuniversiteit Limburg aan een groot project: Global Dynamics and Sustainable Developments. De tien tot vijftien onderzoekers die hieraan deelnemen onderzoeken de invloed van onder andere wereldwijde milieuproblemen, sociaal economische ontwikkelingen en de voedselproductie op de volksgezondheid. Doel was en is nog steeds een groot computersimulatie-model dat de toekomst, zij het onder grote voorbehouden, voorspelt.

Het onderzoeken van de door de WHO geuite veronderstellingen paste prima in dit project. Na overleg met promotor prof. dr. Jan Rotmans, kwam dit deelproject op Martens' bordje te

recht. De opdracht leek eenvoudig: kijk of de vermoedens van de WHO kloppen.

Een kenner van malaria was hij toen in de verste verte niet. Maar door een grondige studie en flink wat gesprekken met deskundigen uit Wageningen, is de malariamug allang geen onbekende meer.

Eerst, zo vertelt Martens, is er gewoon een exemplaar van een bepaalde muggensoort. Die steekt en dat is vervelend, maar verder is zo'n beet eigenlijk onschuldig. Pas als die mug een mens tegenkomt die met malaria besmet is, kan het gevaarlijk worden. Dan komt de parasiet via het bloed in de mug terecht. Daar heeft hij wat tijd nodig om zich tot een echte vijand van de mens te ontwikkelen. Hoeveel tijd

dat precies kost, is afhankelijk van de temperatuur. Voor de dodelijke malariaparasiet moet het bijvoorbeeld minimaal zestien graden zijn, anders komt hij niet tot volledig wasdom. Is het warmer, liefst tussen de vijftientwintig en de dertig graden, dan groeit hij hard.

Maar dat niet alleen. Ook de muggen zelf ontwikkelen zich sneller bij een stijgende thermometer. Er komen er dus meer. En die steken ook nog eens vaker omdat het bloed sneller verteert bij een hogere temperatuur. Daar tegenover staat dat een mug in zo'n klimaat wel wat korter leeft. Maar alles bij elkaar opgeteld, stijgt bij hogere temperaturen toch de kans op een epidemie.

Een soortgelijk verhaal gaat op voor de wormziekte schistosomiasis. Die ontstaat wanneer in het water levende larven via de huid bij de mens binnendringen. Ook de larve, die zich in een slak moet ontwikkelen, gedijt beter bij een hogere temperatuur. Net zoals overigens de slak zelf. Het gevolg is hetzelfde: meer slakken, meer larven, meer kans op infectie.

Stel nu dat alles in de wereld blijft zoals het is, vervolgt Martens: de sanitaire omstandigheden zijn op sommige plaatsen slecht en blijven dat, het gebrek aan deugdelijke medicijnen in arme landen bestaat voort, de watervoorziening verbeterd ook niet, net zoals de sociaal-economische omstandigheden. Het enige wat verandert is de temperatuur: die stijgt door toedoen van het broeikaseffect. "Kijk je daarnaar, dan zie je door de compu-

ter-simulatie dat malaria en schistosomiasis zich verder zullen uitbreiden. Vooral in Afrika, Zuidoost-Azië en Zuid-Amerika; gebieden die nu al veel last van deze ziektes hebben. Neem bijvoorbeeld Ethiopië, een land waar de malaria flink huishoudt. Op de hoogvlaktes krijgt de mug tot nu toe weinig kans. Het is daar te koud. Stijgt de temperatuur, dan zal ook daar een gunstiger klimaat ontstaan voor de verspreiding van de ziekte."

Ook landen die nu nog maar mondjesmaat lijden onder malaria en schistosomiasis, lopen een groter gevaar. Martens doelt op Zuid-Europa, Australië en Amerika. Die gebieden grenzen aan de landen die nu al kampen met deze ziektes. Als de temperatuur stijgt, zal de grens opschuiven en is het mogelijk dat de malariamug ook daar slachtoffers gaat maken. Al blijven deze streken door onder andere hun goede medisch zorg en de perfecte watervoorziening toch veel minder kwetsbaar dan de armere landen. Daar wassen de mensen zich nog al te vaak in vervuild water vol larven die schistosomiasis veroorzaken. Daar moeten de inwoners malaria bestrijden met geneesmiddelen en insecticiden waarvoor de parasiet inmiddels resistent is.

Kortom, deze gevolgen van het broeikaseffect zullen vooral de armere, minder ontwikkelde landen treffen. En niet de rijkere landen die toch tot de grote veroorzakers van het broeikaseffect moeten worden gerekend.

Riki Janssen

Is er nog leven na de promotie?

Stel jezelf vragen als 'Wie ben ik?', 'Wat kan ik?' en 'Wat wil ik?'. Mocht je carrière dan toch nog mislukken, dan is dat niet erg, maar **leerzaam**. Met deze gouden tips gingen de AIO's naar huis na hun bezoek aan de thema-avond 'Promoveren en dan....' georganiseerd door de AVRL, de AIO-vereniging van de Rijksuniversiteit Limburg.

Om de band tussen opleiding en arbeidsmarkt te verbeteren zou de universiteit pas een nieuwe AIO mogen aannemen als de oude een baan heeft gevonden. Dit vertelde rector magnificus J. Cohen donderdagavond aan de zeventig AIO's in de zaal van het AZM.

Promoveren is, zoals Cohen opmerkte, een industrie geworden. Er zijn dus veel AIO's die na vier jaar onderzoek op zoek gaan naar een baan. Volgens de buitenwereld zijn de AIO's echter alleen geschikt voor een onderzoeksaan, betoogde Cohen. Werkgevers nemen volgens hem liever een kneedbare afgestudeerde dan een oudere ex-AIO.

J. van der Hall, personeelsfunctionaris bij Philips, bevestigde dit. Philips werft weliswaar gepromoveerde academici, maar vooral academici die dat niet zijn, benadrukte hij. Een bedrijf dat een zware concurrentieslag moet leveren, zoals Philips, ziet diepte-onderzoek als een overdreven luxe. Ja, de hele goeie wetenschappers, daar is zeker plaats voor. Voor de 'middenmoot' is het perspectief echter somber. Zij maken minder kans dan de niet-gepromoveerde academici, en als ze al een baantje krijgen zullen ze evenveel als hen verdienen.

Loopbaanadviseur drs. M. Rikhof is

werkzaam bij het onder andere aan de RL verbonden Loopbaan Advies Centrum. Zij ziet het allemaal niet zo somber in. Gouden tips en eenduidig advies voor het vinden van de baan kan ze niet geven. Anticipeer op vooroordelen, raadde ze haar gehoor. En schrijf korte brieven, want bij bedrijven hebben ze wat anders te doen dan het lezen van ellenlange epistels. Een goede presentatie valt natuurlijk altijd in de smaak, maar het is vooral zaak jezelf te blijven, vertelde Rikhof. AIO's hebben door hun onderzoek probleemanalytisch vermogen en creativiteit verkregen. Ze hebben op hun solistische eenzame weg naar het uiteindelijk proefschrift moeten plannen, doorzetten en overtuigen. Als je dan ook nog zelfvertrouwen hebt, en het heft in eigen handen neemt is er toch zeker een behoorlijke kans op het vinden van een leuke baan?

Maar hoe. Rikhof gaf enkele adviezen. *Zelfmanagement* kan helpen. Door vragen te stellen als: 'Wie ben ik?' 'Wat kan ik?' 'Wat wil ik?' kan een AIO zichzelf analyseren. Daarna moet een strategie worden bedacht hoe dit doel te bereiken. En als je dan toch afgewezen wordt, is het niet vervelend, maar **leerzaam**. Misschien is het dan tijd om je doelen bij te stellen, aldus Rikhof. Dr. L. Hofstra was uitgenodigd als het schoolvoorbeeld van een succesvolle AIO aan de medische faculteit. Hij schreef zijn proefschrift naast een drukke klinische baan. Tijdens zijn onderzoek naar de verschillen in elasticiteit van bypass en bloedvaten werd ook hij menigmaal geplaagd door tegenvallers. Zij onderzoekcijfers bleken niet juist en experimenten mislukten. Uiteindelijk kwam alles toch weer op zijn pootjes terecht. En hij vond ook nog een baan. "Je moet gewoon gaan zitten waar je wordt gewaardeerd", raadde hij zijn toehoorders aan, die langzamerhand in slaap waren geneuried door de clichés die ze de hele

avond hadden aangehoord.

Zij werden even wakker geschud door L. Lelieveld, uitgever en boekverzorger van de firma Datawayse, die een praatje over promoveren en publiceren hield. Hij vond het niet alleen van belang dat de promovendus veel proefschriften liet drukken, het liefst bij hem natuurlijk, maar wees erop dat de proefschriften ook bij de juiste mensen terecht moesten komen. Want een proefschrift bij tante Sjaan

op de schoorsteenmantel naast de foto van haar gepromoveerde nicht uit Maastricht, dat is volgens hem niet echt investeren in je toekomst. Ook de kosten van de zestig proefschriften die iedere promovendus verplicht aan het College van Decanen moet verstrekken, kan de AIO zich beter besparen. Enkele telefoontjes leerden hem dat de universiteit proefschriften van alle faculteiten naar bijvoorbeeld het psychiatrisch ziekenhuis te Franeker,

het AZM en naar een revalidatiecentrum toestuurt.

Het leek hem dan ook wel handig om zelf een verzendlijst op te stellen, zodat de voor de AIO relevante instellingen tenminste van zijn proefschrift kennis zouden kunnen nemen. En wie weet, zou dat dan weer kunnen leiden tot een baan. Want daar was het ten slotte toch allemaal om te doen?

Tineke Oosterloo

Bloed

Dinsdag is mijn Eerste Kamerdag. Het toeval wilde dat ik afgelopen dinsdag het woord moest voeren over de wijziging van art. 240b Wetboek van Strafrecht. Dat artikel gaat vervaardigers en verspreiders van kinderporno strenger strafbaar stellen, en dat lijkt me prima, ook al zit er nog wel een probleem aan. Maar er kwam wat tussen: minister Sorgdrager moest haar Gouden Handdruk aan Van Randwijck verdedigen 'aan de overkant'; dat is Binnenhofs voor de Tweede Kamer (tenminste, gezien vanuit de Eerste Kamer).

Ik had dus even niets te doen, en besloot de tweede termijn van het debat 'live' bij te wonen. In eerste termijn, dat ik een beetje op televisie had gezien, vond ik dat Sorgdrager een onmogelijke casus redelijk verdedigde. Maar in de tweede ronde ging het mis. Ten eerste bleek al dat de Kamer haar verdediging niet wilde volgen; de regeringspartijen kwamen zelfs gezamenlijk met een harde motie. En daarna kreeg de minister het zelfs uitgesproken lastig, toen (toen pas) bleek dat Van Randwijck het recht op zijn salaris tot zijn pensioen in één keer uitgekeerd zou krijgen; dus nog meer dan iedereen al had gedacht.

Ik ga het hier niet hebben over de inhoud van het debat; ieder heeft daar zo zijn

opvattingen over, en de kranten hebben er al vol over gestaan. Maar het viel me opnieuw op hoe verschillend de vergaderzaal van de Tweede Kamer is, als je hem ziet op tv, of als je er een debat live meemaakt. Op tv vind ik het altijd een wat koud geheel, en lijken de afstanden veel te groot om echt vuur in een debat te krijgen. Maar als je er zo bij zit, dan is dat volstrekt anders. Dan kan het echt een arena zijn, met de spreker op het spreekgestoelte of de bewindspersoon er midden in, en kamerleden als hyena's aan de interruptiemicrofoons. Zo was het dinsdag in tweede termijn; je zag ze toesnellen, een uitspraak van de minister beetpakken, hem aan alle kanten ronddraaien, om vervolgens de minister een volgende uitspraak te ontlokken, die opnieuw beetpakken en ronddraaien, en zo verder. En je merkte hoe de overige kamerleden, in groten getale aanwezig, hun adem inhielden: men rook bloed. En dat kwam er ook, al werd tegelijkertijd goed in de gaten gehouden dat de wond niet te groot zou worden. Spannend om te zien, zo'n debat, en goed dat het gehouden wordt. Volgende week gaan we verder met de kinderpornografie.

Job Cohen

Wetenschapswinkel wil professioneler imago

Is de Wetenschapswinkel een 'boetiekje' dat graag koffiedik kijkt of kunnen de onderzoeken die onder haar hoede verschijnen als volwaardige wetenschappelijke produkten worden beschouwd? Twee recente incidenten, het ene rond de aanleg van een Oost-Westbaan op Maastricht Aachen Airport en andere rond de voorgenomen uitbreiding van DSM op Graetheide, hebben die vraag opgeworpen.

Als het resultaat van een onderzoek niet naar wens is, wordt de onpartijdigheid van de onderzoekers snel in twijfel getrokken. In het geval-Graetheide gebeurde dat door het gelijknamige actiecomité dat zich verzet tegen de plannen van het chemieconcern DSM om de bestemming van het landbouwgebied Graetheide te laten wijzigen in industriegebied. Het bedrijf moet daarvoor een milieu-effectrapportage opstellen, waarin ook een paragraaf over de toekomstige werkgelegenheid wordt opgenomen. DSM wilde die vraag door een onafhankelijke partij laten onderzoeken en verleende de opdracht aan Liber, het onderzoeksinstituut van de economische faculteit. Daar werd de opdracht uitgevoerd door prof. Chris de Neubourg en drs. Maurice Evers, die beiden ook met enige regelmaat vragen beantwoorden die via de Wetenschapswinkel binnenkomen. Kort nadat DSM de vraag bij Liber had gedeponneerd, klopte het Graetheidecomité met een vrijwel identieke vraag bij de Wetenschapswinkel aan, waar het al eerder was geholpen met vragen over de juridische aspecten van de uitbreidingsplannen. Dit kregen de leden van het comité te horen dat een soortgelijke vraag al in onderzoek was en dat men beter kon wachten op de resultaten van het Liber-onderzoek. Toen die onlangs door DSM bekend werden gemaakt, stond het comité meteen op zijn achterste poten: het aantal arbeidsplaatsen zou veel te hoog zijn ingeschat, er was koffiedik gekeken.

Hoe kon het anders dan dat de onderzoekers zich hadden laten leiden door de wensen van hun opdrachtgevers? Het verhaal van de 'geweigerde' onderzoeksvraag kwam weer boven. Voor de onderzoekers in kwestie waren die opmerkingen aanleiding om even furieus te reageren. „DSM was gewoon eerder met de vraag,” zegt Maurice Evers. „Als het comité eerst gekomen was, hadden we hun vraag waarschijnlijk aanvaard en zouden we tegen DSM hebben gezegd dat we al bezig waren met het onderzoek. Wij laten ons absoluut niet voor het karretje spannen van een opdrachtgever, of dat nu een ideële organisatie is die ons via de Wetenschapswinkel benadert of een bedrijf met heel commerciële belangen dat Liber een opdracht geeft. Voor DSM viel onze berekening trouwens ook tegen.” Overigens toonde het comité meer begrip voor de resultaten nadat de onderzoekers waren komen uitleggen hoe zij aan hun berekening waren gekomen.

Oost-Westbaan

Rond dezelfde tijd deed zich het spiegelbeeld van die affaire voor. Op verzoek van de Wetenschapswinkel, die de vraag van de Milieufederatie had gekregen, had economiestudent Xander Koolman een berekening gemaakt van het aantal arbeidsplaatsen die direct met het vliegveld samenhangen. Dat aantal lag veel lager dan het cijfer dat minister Jorritsma aan de Tweede Kamer had verstrekt op basis van informatie die afkomstig was van de directie van het vliegveld. Voor de directie waren de afwijkende cijfers van Koolman aanleiding om schamper te doen over een achterbakse streek van de Milieufederatie die het 'wetenschapsboetiekje' van de universiteit voor haar karretje zou hebben gespannen. Volgens de coördinator van de Wetenschapswinkel, mr. Maria Hendriks, zijn dergelijke opmerkingen zeer onterecht: „Wij zijn zelf geen uitvoerders van onderzoek, maar makelaars die de geschikte mensen benaderen voor de beantwoording van vragen. Bij iedere intake wordt de vraagsteller voorgehouden dat het gaat om wetenschappelijk onderzoek. Of een vraag

daarvoor geschikt is, wordt vervolgens mede beoordeeld door onze adviesraad, die terdege kijkt naar het wetenschappelijk karakter voordat de vraag wordt doorgespeeld naar een geschikte vakgroep. Daar wordt een begeleider gezocht die toeziet op de kwaliteit van het onderzoek. Dat is de derde zeef. Als we merken dat klanten op zoek zijn naar een bepaald antwoord, waarschuwen we ze dat er wel iets heel anders uit kan komen dan zij hopen.”

Belangenconflict

Er kan nauwelijks een conflict van belangen optreden tussen onderzoekers die voor de Wetenschapswinkel werken of voor een instituut dat contractonderzoek verricht, meent dr. Jo Wachelder, voorzitter van de adviesraad. „Een bedrijf komt niet via de Wetenschapswinkel binnen, maar via een instituut als Liber. Er kan alleen een probleem ontstaan als twee kampen ieder langs de hun aangewezen weg binnenkomen. Maar hoe je ook binnenkomt, je vraag wordt door dezelfde leden van de betreffende vakgroepen behandeld. Voor het resultaat maakt dat geen verschil uit.” Toch weet een ander lid van de adviesraad, econoom dr. Hans van Mierlo, uit ervaring dat sommige docenten ervoor terugschrikken om mee te werken aan onderzoek voor de wetenschapswinkel. „Mij persoonlijk maakt het niets uit voor wie ik werk, maar ik heb ook wel eens iemand horen zeggen dat hij zijn reputatie tegenover commerciële opdrachtgevers niet wilde schaden door organisaties met tegengestelde belangen te helpen. En in een ander geval kreeg een onderzoeker van een hoge provincieambtenaar te verstaan dat hij verdere opdrachten kon vergeten als hij meewerkte aan een bepaald onderzoek dat tegen de visie van het provinciebestuur inging.”

De Wetenschapswinkel werkt in principe nog altijd belangeloos voor maatschappelijke organisaties die geen middelen hebben om wetenschappelijk onderzoek te betalen, maar langzaam komt daar verandering in, merkt Wachelder op: „Je ziet die organisaties als de Milieufederatie professionaliseren en zo gaat dat ook bij ons. Wij

worden ook steeds professioneler en daarom vragen we ook steeds vaker een bijdrage van de vraagstellers. Dat imago van de getewollen sokken, dat stamt van twintig jaar geleden toen de eerste wetenschapswinkels ontstonden, bestaat nauwelijks meer.”

Werkwinkel

De opzet en de doelstellingen worden steeds professioneler ruimer, beaamt Maria Hendriks. In het beleidsplan voor de komende vijf jaar wordt dat geconcretiseerd. Zo is er een plan om af te wijken van de regel dat alleen gebruik wordt gemaakt van studenten die in het kader van hun studie onderzoek doen. Ook werkloze afgestudeerden zouden in de gelegenheid moeten worden gesteld om met behoud van uitkering onderzoekopdrachten uit te voeren, zodat ze zich verder kunnen kwalificeren voor de arbeidsmarkt. Daarvoor wil de Wetenschapswinkel een apart filiaal oprichten, de Werkwinkel. Momenteel vindt druk overleg plaats over dat initiatief met de Sociale Dienst en het Loopbaanadviescentrum.

Tenslotte zijn er ook concrete plannen om zelf onderzoek te entameren. Volgens Maria Hendriks zijn die ingegeven door de constatering dat vragen over grote infrastructurele projecten, waar veel belangen van burgers mee zijn gemoeid, meestal pas gesteld worden als het te laat is. Om bijvoorbeeld sneller te kunnen reageren wil de Wetenschapswinkel een onderzoek beginnen naar de bestuurlijke processen rond dergelijke projecten. Als testcase heeft men het oog laten vallen op de plannen rond de Grensmaas. Daarvoor is al een projectgroep samengesteld met vertegenwoordigers van de diverse faculteiten en de Milieufederatie, die vanuit de diverse hoeken de plannen willen bestuderen.

Jacques Herraets

De volle democratie

Kopenhagen, een frisse zaterdagmorgen, die na een paar weken van zonneshijn de berfist lijkt in te luiden. Na een rondgang door het arbeidersklasse museum loop ik met mijn Deense collega het bijbehorende restaurant binnen om een vroege lunch te nuttigen. Ik vertel hem dat dit museum volgens mij uniek is. In Nederland bestaat het volgens mij niet, en elders in Europa ben ik nooit zo iets tegengekomen. Het museum geeft een overzicht van het dagelijkse leven van de arbeidersklasse in Denemarken sinds het midden van de vorige eeuw. Tijdelijke tentoonstellingen geven een overzicht van de politieke aspecten, zoals nu bijvoorbeeld een expositie van foto-collages uit het Duitsland van de jaren dertig, die deelt uit maakten van de strijd tegen het opkomende nazisme.

Als we het restaurant binnenlopen, blijkt dat er een kleine forumdiskussie aan de gang is. Twee sprekers, een voorzitter en een handvol toeschouwers blijken zich te buigen over de plannen voor aanleg van een vaste oeververbinding tussen Zweden en Denemarken. Als we zijn gaan zitten en wat besteld hebben, legt mijn collega me uit dat de man die nu met opgerolde hemdsmouwen en zonder dat een betoog staat te houden de minister van verkeer is. Zijn tegenstander is de leider van de milieubeweging, die bovendien een oude bekende blijkt van mijn collega. Terwijl we wachten tot de serveerster ons de bestelde lunch brengt, verbaas ik me over de intieme sfeer van deze bijeenkomst. Vanuit de Nederlandse context associeer ik het optreden van een minister met een officiële spreekbeurt, door de plaatselijke afdeling van zijn of haar partij groots opgezet in de schouwburg, het MECC of de aula van onze instelling, met een door ambtenaren of politieke adviseur verzorgde speech. Die plastische, propagandistische sfeer is hier duidelijk afwezig. In plaats daarvan ontspringt zich een open discussie, die zo af en toe emotioneel wordt, altijd

begeesterd blijft, maar waarin toch de zakelijkheid de boventoon blijft voeren.

Als we na een klein uur het restaurant verlaten, uit ik mijn verbazing over de bijeenkomst. Ik vertel mijn collega over het contrast met een soortgelijke discussie, die over de A76, die we hier in Nederland tijdje geleden mochten meemaken. Ziet u minister Jorritsma al opdagen, 's zaterdagsmorgens in de Tribunal, om aan een groepje van hooguit 15 belangstellenden uit te leggen waarom die autosnelweg dwars door een uniek natuurgebied moet worden aangelegd? Ik leg mijn collega uit dat na een slepende discussie over de A76 de uiteindelijke beslissing gevallen is door het ontbreken van een sociaal-democratisch kamerlid dat onaangekondigd op vakantie was tijdens de beslissende stemming, en hoe het meest aansprekende betoog in die discussie gehouden werd door de Maastrichtse burgemeester Houben tijdens diens openingstoespraak van, notabene, de vasteloavonds. Ik leg hem vervolgens uit hoe politici keer op keer oproepen tot betrokkenheid van de burger bij de politiek. En ik leg hem uit dat het politieke debat in Nederland bestaat uit holle polemiek.

De taxi die me naar het vliegveld gaat brengen staat inmiddels voor. De chauffeur blijkt uitstekend engels te spreken, en vertelt me dat hij in het EU-referendum nee gestemd heeft. Wanneer ik hem vertel dat ik me beroepsmatig met de economie bezig houd, steekt hij een vlammend betoog tegen de monetaire unie af. Terwijl ik, meer vanuit mijn Europese natuur dan vanuit mijn wetenschappelijke achtergrond, overpeins hoe ik hem tegenwicht kan bieden, realiseer ik me dat zijn argumenten meer steek houden dan die, die men van een gemiddelde derdejaars student aan de

Tongersestraat kan verwachten.

Toen ik een paar uur later in de trein op weg naar Maastricht zat, met voor het eerst sinds een paar weken een Nederlandstalige, doch weliswaar Belgische krant, las ik over de plannen voor een Nederlands referendum. Ik las dat (onder andere) buitenlandse verdragen (over eufemismes gesproken) en het koningshuis van de plannen uitgesloten waren. Schrijnender kon het contrast met mijn Scandinavische belevenissen van een paar uur tevoren niet zijn. De Nederlandse politiek, onder aanvoering van het D'66 van Hans van Mierlo, neemt de Nederlandse burger zo serieus dat ze belangrijke zaken zoals de Europese eenwording of de monetaire unie niet aan een rechtstreeks kiezersoordeel wil overlaten. In Denemarken was het ternauwernood ja, Zwede volgde zo mogelijk nog aarzelender, en Noorwegen liet het in de ogen van Brussel afweten. Maar hoe die Scandinavische beslissing ook uitvielen, er ging een echte discussie aan vooraf, en geen 'Nederlandse polemiek'. Bang voor Noorse, Zweedse of Deense toestanden, Hans, Wim en Frits?

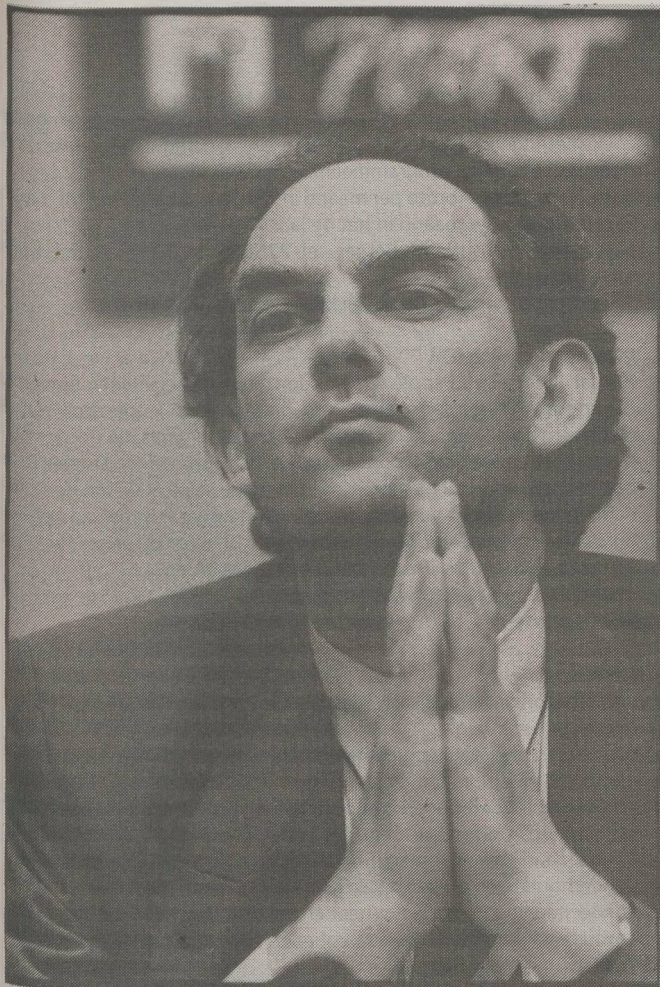

Bart Verspagen

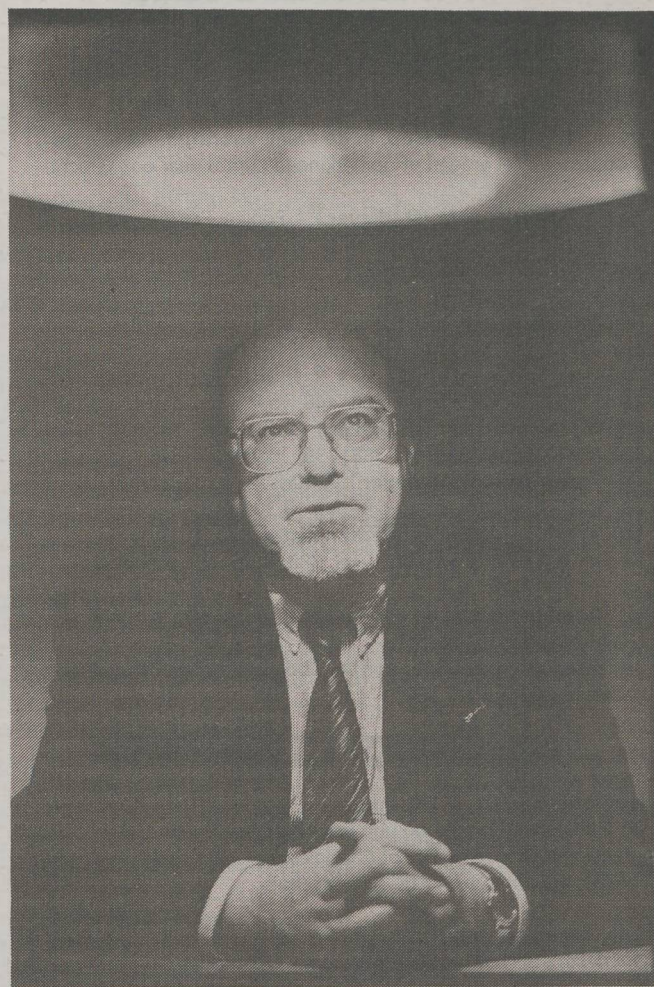
Pingpongen over bestuursstructuur

Als de raad de sleutels van de schatkist moet inleveren, kijkt het college de andere kant op

(vervolg van pagina 1)

J. Cohen, lid van het college van bestuur: de universiteitsraad moet haar begrotingsrecht inleveren (foto Bram de Hollander)

H. Philipsen, lid van het college van bestuur: moet de universiteitsraad haar begrotingsrecht inleveren? (foto Nelis Tutkey)

Universiteitsraad en college van bestuur kunnen het niet eens worden over een motie waarin Ritzens plannen over de nieuwe bestuursstructuur wordt afgewezen. Maar is er binnen het college überhaupt sprake van eensgezindheid? Terug naar vorige week donderdagavond, de vergaderzaal in de Bouillonstraat.

Motie en amendement van de OBP-geleding gaan nog eventjes in de kast, ter tafel ligt een notitie van een speciale commissie, bestaande uit twee leden van het college van bestuur, twee decanen en twee leden namens de universiteitsraad. De commissie (een initiatief van het college van bestuur) heeft een poging gedaan om een standpunt te formuleren dat namens de RL straks in Den Haag kan worden ingebracht, als de Tweede Kamer over het wetsontwerp zal delibereren, naar verwachting ergens in maart. Immers, een stuk van de gehele instelling maakt meer indruk dan eentje van de raad, of van het college afzonderlijk, is de achterliggende gedachte.

Het stuk heet 'Voorstel standpunt', en draagt logischerwijze de sporen van het compromis. De vraag is echter of dat niet een beetje teveel het geval is. Het opent met een korte inleiding, waarin wordt geïmpliceerd van de overbodigheid van veel wat in het wetsontwerp staat, om de eenvoudige reden dat de RL daar zelf al toe besloten heeft. En er zijn hier ook geen bestuurlijke problemen die een nieuwe regeling rechtvaardigen. Sommigen wijzen de wet dus af, memoreert de inleiding. Om vervolgens een mooie tournure te maken: stel nu dat er politiek genoeg steun voor Ritzens voorstel is, zou het dan toch niet handig zijn om te trachten op zijn minst op die punten invloed uit te oefenen waarvan wij vinden dat die anders moeten? Kunnen we niet beter wat minder principieel zijn? Het antwoord is ja, en het vervolg van de notitie laat zich raden: een opsomming van kleine en grotere wijzigingsvoorstellen en vragen om verduidelijking. De toon van het stuk is neutraal, in de eerste passages zelfs positief.

De hamvraag is nu: gaat dit stuk straks met de handtekening van de U-raad eronder, de deur uit? Of wil men meer?

Het zit de raad niet lekker, en zeker de studentenfractionen niet. DOPE opent de rij: wij willen deze wet niet, en dat mag best duidelijk in het instellingsstandpunt staan.

NSEM vervolgt: het is een slechte zaak dat de raden belangrijke bevoegdheden kwijt raken zoals het begrotingsrecht. En als er dan toch sterkere bestuurders komen, is het des te noodzakelijker dat die sterke raden tegenover zich vinden. Ook het wetenschappelijk personeel doet een duit in het zakje: dit wetsvoorstel had voor ons niet gehoeven. Zelfs de buitenuniversitaire leden, de BULLen, spreken zich in deze zin uit. Een WP-lid stelt een ongemakkelijke vraag: waarom is zo iets essentieels als het begrotingsrecht helemaal niet genoemd in de notitie? Wil het college van bestuur dat soms weghalen bij de raad? Wat vindt het college eigenlijk van de wet?

Vice-rector Philipsen, tevens voorzitter van de speciale commissie, mag namens het college antwoorden. Hij kiest meteen voor de pragmatische inzet. Als we invloed uit willen oefenen op dit wetsvoorstel, moeten we niet roepen dat het allemaal een schande is en dat we er principieel tegen zijn. "Dan sta je uiteindelijk met lege handen", is zijn taxatie. Daarom heeft het college willen inventariseren op welke punten men het hier in Maastricht onderling eens is.

BUL Schellekens, in het dagelijks leven burgemeester van de bloeiende gemeente Panningen en waarschijnlijk deswege behept met de neiging om met veel aplomb te spreken, neemt het woord. Hij is "blij" met het standpunt van het college, dat immers zegt dat er geen behoefte is aan verandering van de wet. Achter de college-tafel schudt rector Cohen het hoofd en mompelt: "Dat hebben we dus niet gezegd". Schellekens hoort dat echter niet en vervolgt monter dat ook hij vindt dat er aan deze wet geen behoefte is. Voor hem is de discussie zo ongeveer afgelopen. Nu grijpt vice-rector Philipsen in: "Het college is niet van mening dat deze wet principieel onaanvaardbaar is."

Hoofddlijnen

Tja, nu wordt het moeilijk. Kan de raad, die dit in overweldigende meerderheid wel vindt, dan nog samen met het college een stuk ondertekenen? WP-lid De Jong probeert het nog eens. Behoedzaam formuleert: "Vindt het college dan niet dat, omdat we aan de RL iets beters hebben, het huidige voorstel op hoofddlijnen geen voorkeur verdient?"

Philipsen herneemt: we moeten nuchter zijn, er zijn grote verschillen tussen de visies van college van bestuur, decanen en U-raad. Als we er niet uitkomen moeten we allemaal maar aparte standpunten naar Den Haag sturen.

"Het college is niet van mening dat een andere bestuursstructuur principieel onaanvaardbaar is."

En dat, zoveel is duidelijk, wil natuurlijk niemand. De Jong doet een tweede poging het college over de streep te trekken: wijst niet iedereen in de RL het wetsvoorstel op hoofddlijnen af?

Philipsen aarzelt nu, en verwijst dan naar de preambule, "daar hebben we veel tijd aan besteed, daar staat wat we vinden". Maar in die preambule, de inleiding dus, staat alleen dat de huidige verhoudingen aan de RL geen aanleiding geven tot wetswijziging, en dat het overigens aanbeveling verdient het wetsontwerp minder principieel te benaderen.

Is dat een duidelijk standpunt? De studenten van NSEM vinden van niet. Voor hen is de wet principieel onaanvaardbaar, en moet die boodschap luid en duidelijk aan Den Haag worden overgebracht. Daar is nog alle tijd voor, want het politieke debat moet nog beginnen. Niet dat men van alle realiteitszin gespeend is; mocht op een gegeven moment blijken dat de race gelopen is en dat de Kamer in meerderheid een wetswijziging steunt, dan is er nog tijd genoeg om te onderhandelen over de punten en komma's.

DOPE valt bij: hier en daar is het woord 'tweesporenbeleid' gevallen (enerzijds de wet duidelijk afwijzen, anderzijds aangeven welke elementen van de wet in ieder geval veranderd moeten worden), maar dit stuk ademt slechts de geest van één spoor, namelijk het laatste.

OBP-er Debie knikt instemmend en strijkt vervolgens de BUL-len door de kuif: zij staan in de nieuwe structuur immers op de nominatie om te verdwijnen en dat is een slechte zaak, vindt Debie, "want ze zijn de stem van het volk".

Scherpe kanten

Het appel op het college wordt dus klemmender, maar vice-rector Philipsen is niet onder de indruk: "Het feit dat er inderdaad een breed draagvlak is voor een bepaald standpunt, betekent niet dat iedereen dat moet onderschrijven". Nu mengt ook collegevoorzitter Dittrich zich in het debat en maakt duidelijk wat voor hem het nut was van de commissie: "Die moest de scherpe kanten van de wet afslijpen."

Men begint ongedurig te worden. BUL Schellekens stelt voor om gewoon de motie van februari in de preambule aan te halen, Philipsen waarschuwt dat die motie alleen het standpunt van de raad weergeeft. Schellekens meent dat "met een half uurtje praten" ook dat varkentje wel gewassen zal zijn maar verkijkt zich op de vastberadenheid van het college: dat zal dus nooit die motie onderschrijven. Wat

nu? De raad blijft trekken en spitst de zaak toe op wat door velen als de kern van het nieuwe wetsvoorstel wordt gezien: het feit dat de raad het begrotingsrecht, met andere woorden de sleutel tot de geldkist, wordt afgenomen. Of het college de sluier wil oplichten en nu eens duidelijk wil zeggen of het dat ook wil. Rector Cohen heeft het gevoel "dat men naar mij kijkt omdat ik hier al eens uitspraken over heb gedaan". Goed, dat zal hij dan nu weer doen, maar niet namens het college want ook daar heerst verschil van mening. Cohen zelf blijft bij zijn visie: het begrotingsrecht moet niet liggen bij diegenen die zich in tijden van nood zelf de oren moeten afsnijden. Het moet dus weg bij de raden. Inderdaad, duidelijk, maar wat vindt de rest van het college nu eigenlijk? In het verleden heeft Dittrich zich wel eens in grote lijnen achter Cohen opgesteld, maar hoe denkt Philipsen erover? Die vraag wordt helaas niet gesteld, en dus ook niet beantwoord.

Leeftijdscriminatie

U-raadsvoorzitter Spoormans tracht enige orde in de chaos te scheppen. Hij wil weten of de notitie die voorligt nu wel of niet basis voor discussie in de raad kan zijn. En of er wat aan de preambule veranderd moet worden. Moet er in staan dat F-raden en U-raad tegen het wetsvoorstel zijn? Philipsen vindt het best, "voeg de teksten van al die moties er maar bij", zolang als maar helder is dat het uitsluitend standpunten van de raden betreft.

De raad gaat langzaam overstag. WP-lid De Jong constateert dat het kennelijk teveel gevraagd is van het college om duidelijk uit te spreken dat men geen behoefte heeft aan de wet. Jammer maar helaas, dan moet het maar op deze manier. De rest van de raad volgt, op de vier leden van NSEM na. Zij blijven vinden dat de RL een harder standpunt in moet nemen, en zien dat niet terug in de notitie, met of zonder preambule.

En dan kan dus de discussie over de notitie zelf beginnen. Die spitst zich nog een vol uur toe op de vraag hoe het beste gegarandeerd kan worden dat de instelling straks invloed heeft op de benoeming van de leden van de Raad van Toezicht. En men vindt tevens dat die niet al bij 65 jaar, maar pas bij 70 of 72 weg moeten, anders is er sprake van ongewenste leeftijdsdiscriminatie. Het stuk zal textueel aangepast worden en dan worden verstuurd.

De motie van het OBP? Die is ingetrokken.

Wammes Bos

Kopij voor het Bulletin inleveren bij onderstaande contactpersonen voor het gemelde tijdstip, in de week voorafgaand aan de publicatie. Met vragen of opmerkingen kunt u daar ook terecht.

FdAW (vakgr./comm./studiever.): I. Poolen, Fac.Bur., Kapoenstraat 2, tel. 3883389, voor woensdag 12.00 uur.

FdCW (vakgr./comm./studiever.): I. van de Leur, Fac.Bur. Kapoenstraat 2, tel. 33883473.

FdEWB (vakgr./comm./studiever.): B. Staveaux, Fac.Bur., Tongersestraat 53, tel. 3883705, voor vrijdag 12.00 uur.

FdG (vakgr./comm./studiever.): R. le Doux, Fac.Bur. niveau 3, kamernr. 3226, UNS50, tel. 3881448, voor woensdag 12.00 uur.

FdGW (vakgr./comm./studiever.): D. Verheyen, Fac.Bur., niveau 1, kamernr. 1236, UNS50, tel. 3881739, voor woensdag 12.00 uur.

FdR (vakgr./comm./studiever.): A. Kessen, Bur.Onderwijs, Zwingelput 4, tel. 3883004, voor woensdag 13.30 uur.

Studenten(sport)ver./studentenpastoraten: C. Hollewijn, Stud.zaken, Lenculenstraat 26, tel. 3883354, voor donderdag 12.00 uur.

Instituten behorend bij een faculteit: bij bovengenoemde facultaire contactpersoon.

Berichten die niet onder een van bovenstaande categorieën vallen: Observant tel. 3883174

ALGEMEEN

Promotie mw.dr.s. A.T.G. Paulus

Op 9 november, om 14.00 uur, verdedigt mw. Paulus haar proefschrift 'The feasibility of ecological taxation' bij de FdEWB. Promotor is prof.dr. J.G. Backhuis.

Symposium on the History of Medicine

Op vrijdag 8 december zal in de Feestzaal van het Oud Gouvernement het vierde 'Anglo-Dutch Wellcome Symposium on the History of Medicine' plaatsvinden. Het symposium staat in het teken van de "Cultural History of Biomedical Science from the late 19th Century". In de vorm van lezingen en commentaren op deze lezingen zal worden gesproken over mogelijkheden en beperkingen van deze vorm van geschiedschrijving. Sprekers: Chr. Lawrence (Londen) 'The Cultural Threat of Biomedicine, 1918-1939'; N. Pfeffer (Londen) 'Body parts'; N. Hopwood (Cambridge) 'Sites of Weimar Science: Biology between University and Labour Movement'; K. Horstman (Maastricht) 'Public bodies and individual risk. Medicine and life insurance'; H. Oosterhuis (Maastricht) 'Richard von Krafft-Ebing's step-children of nature'; N. Oudshoorn (Amsterdam) 'Discourse Coalitions in Contraceptive Technologies'. Info: E. Houwaart, vakgroep Geschiedenis, tel. 3883314/3311.

OPROEP!!

Gevraagd: studenten die lid of plaatsvervangend lid willen zijn van het College van Beroep voor de Examen van de RL.

Het College van Beroep voor de Examen (CBE) behandelt door studenten of examinatoren ingestelde beroepszaken. Daarbij gaat het met name om beroepen tegen besluiten over examens en tentamens. Verder zijn te noemen besluiten omtrent de vaststelling van de behaalde studiepunten en het colloquium doctum.

Het CBE bestaat in totaal uit 12 leden, alsmede 12 plaatsvervangend leden.

Voor de samenstelling wordt gestreefd naar een gelijkmatige verdeling over de faculteiten. De beroepszaken worden in de meeste gevallen behandeld in een kamer van 3 leden. Deze bestaat uit de voorzitter (tevens lid) van het CBE, een lid van de wetenschappelijke staf en een student-lid. Jaarlijks komt het CBE ca 12 middagen bijeen voor de behandeling van beroepen. De tijdsbelasting voor studenten is beperkt tot één of enkele zittingen per jaar. De gevraagde inbreng bestaat uit het leveren van een bijdrage aan de behandeling van het beroep in een voorbespreking, openbare zitting en een nabespreking.

Benoeming van student-leden en plaatsvervangend student-leden geschiedt door de Universiteitsraad, steeds voor een periode van 1 kalenderjaar. Het streven is de benoemingen per 1 januari 1996 te doen ingaan.

Inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij mr H.P. Janssen (043-3883247) of bij mw L. Franken (043-3883516).

Belangstellenden worden verzocht uiterlijk 14 november 1995 een korte schriftelijke reactie te sturen aan:

het College van Beroep voor de Examen

t.a.v. mr H.P. Janssen, secretaris

Dienst Bestuurlijke en Juridische Zaken

Postbus 616

6200 MD MAASTRICHT

In uw reactie dient in ieder geval vermeld te worden: naam, adres, telefoonnummer, faculteit, studiejaar en een korte motivatie.

VACATURES

Schriftelijke sollicitaties onder duidelijke vermelding van het vacaturnummer op brief en envelop binnen 10 dagen te richten aan de dienst Personele Zaken van de Rijksuniversiteit Limburg, Postbus 616, 6200 MD Maastricht.

Interne vacature 020

Het Nutrition Toxicology and Environment Research Institute Maastricht (NUTRIM) is een interfacultair onderzoeksinstituut van de Faculteiten der Gezondheidswetenschappen en der Geneeskunde. Binnen NUTRIM vindt onderzoek plaats op het gebied van voeding, toxicologie en milieugezondheidkunde. Dit onderzoek is toegepast van aard, hetgeen zich uit in een uitgebreide samenwerking met overheid en industrie. NUTRIM participeert verder in de onderzoeksschool MENU (Metabolism and Nutrition).

Binnen de Divisie "Vetzuren en hun metabolieten in gezondheid en ziekte" is ter administratieve ondersteuning van een aantal onderzoeksprojecten de functie vacant van

secretariaatmedewerk(st)er 1.0 fte

Functie-eisen: onze voorkeur gaat uit naar een pas afgestudeerde MEAO-er van de secretariële of de bedrijfsadministratieve richting. Goede beheersing van de Nederlandse en Engelse taal is een vereiste. Ervaring met Apple Macintosh is een pre. De aanstelling geschiedt voorlopig voor 1 jaar.

Salaris: max. fl. 3.237,- bruto per maand (schaal 4).

Nadere info: dhr. dr. G. Hornstra, tel. 3881625.

Interne vacature 022

Het Nutrition Toxicology and Environment Research Institute Maastricht (Nutrim) is een interfacultair onderzoeksinstituut van de Faculteiten der Gezondheidswetenschappen en der Geneeskunde. Bij het Nutrim is vacant de functie van

assistent(e) in opleiding voor 4 jaar

op het gebied van de toegepaste statistiek.

Binnen Nutrim bestaat de mogelijkheid wetenschappelijk onderzoek te verrichten op het gebied van de toegepaste statistiek. Dit onderzoek is niet divisiegebonden. De laatste jaren is reeds onderzoek gedaan op het gebied van regressiemodellen voor longitudinale data met stochastische effecten en stochastische coëfficiënten. Het doel van de promotie is tweeledig. Ten eerste wordt de diagnostiek van verschillende covariantestructuren nader bestudeerd. Ten tweede zal het onderzoek zich richten op het optimaliseren van cohort studies.

Functie-eisen: onze voorkeur gaat uit naar een afgestudeerd Sociaal Wetenschapper met specialisatie Methoden en Technieken of Psychometrie, Econometrie of Toegepaste Statistiek eventueel met kennis van Biometrie. U bent goed ingevoerd in de statistiek en onderzoeksmethoden. Verder bent u gemotiveerd om kwantitatief onderzoek te doen en beschikt u over enige programmeerervaring.

U krijgt een aanstelling voor vier jaar bij de vakgroep Methodologie en Statistiek.

Salaris: fl. 2.078,- bruto per maand in het 1e jaar oplopend tot max. fl. 3.710,- bruto per maand in het 4e jaar.

Nadere info: prof.dr. M. Berger, tel. 2258 of dr. E.S. Tan, tel. 2278.

Deze vacature wordt gelijktijdig extern geplaatst.

Interne vacature 023

Bij de vakgroep Methodologie en Statistiek bestaat een vacature voor de functie van

assistent(e) in opleiding voor 4 jaar

De aio zal worden ondergebracht bij het in de KNAW onderzoeksschool CaRe participerende onderzoeksinstituut HEALTH.

Het onderzoek: in gezondheidswetenschappelijk onderzoek is vaak sprake van een genesteld design waarmee gegevens worden verkregen bij verschillende personen van verschillende afdelingen van verschillende organisaties (scholen, bedrijven, ziekenhuizen). Een daarvoor zeer geschikte statistische analysemethode, multi-level (mixed effect) regressie analyse, is sterk in opkomst. Het promotieproject richt zich op twee vragen m.b.t. deze methode. Ten eerste design optimalisatie en bepaling van de vereiste steekproefomvang per niveau van het design. Ten tweede de robuustheid van effectschattingen en toetsen tegen modelfouten.

Taken: het verrichten van onderzoek en het vastleggen van de resultaten in een proefschrift. Daarnaast draagt u bij aan het statistiek onderwijs aan studenten Gezondheidswetenschappen voor maximaal 25% van de werktijd. Ook volgt u zelf naast bestaande aio-cursussen, gespecialiseerde cursussen op het gebied van de Statistiek en Methodologie.

Functie-eisen: u bent afgestudeerd of studeert binnenkort af in 1 van de sociale wetenschappen met specialisatie Methoden en Technieken of Psychometrie, Econometrie of Toegepaste Statistiek eventueel met ken-

nis van de Biometrie. U bent goed ingevoerd in de statistiek en onderzoeksmethoden. U bent gemotiveerd om kwantitatief onderzoek te doen en hebt enige programmeerervaring.

Salaris: fl. 2.078,- bruto per maand in het 1e jaar oplopend tot max. fl. 3.710,- bruto per maand in het 4e jaar.

Nadere info: prof.dr. M. Berger, tel. 2258 of dr. G.J.P. van Breukelen, tel. 2274.

Deze vacature wordt tevens gelijktijdig extern geplaatst.

Interne vacature 024

Het faculteitsbureau FdAW/WIN ondersteunt de activiteiten binnen de commissie WIN op het gebied van onderwijs en onderzoek van de studierichtingen Kennistechnologie, onderwijsorganisatie, PR-activiteiten, studentenwerving, voorlichting en studentenadministratie. Daarnaast vormt het Faculteitsbureau de bindende schakel tussen de studierichting Kennistechnologie RL en de onderwijsorganisatie van het Limburgs Universitair Centrum te Diepenbeek (B), waar de eerste twee jaar van deze transnationale opleiding verzorgd worden.

Voor dit bureau zoeken wij per 1 januari 1996 een

Secretaresse m/v 1.0 fte (eventueel 0.8 fte mogelijk)

Taken:

- ondersteuning van de secretaris-directeur van de Faculteit;
- verzorgen van telefoon- en receptietaken;
- verzorgen post en agendabeheer;
- notuleren bestuurs- en faculteitsraadvergaderingen;
- contacten onderhouden met personen en afdelingen binnen de RL en het Limburgs Universitair Centrum in Diepenbeek;
- ondersteuning van voorlichting en PR en de studentenadministratie;
- onderhouden en bijwerken archief en voorraadbeheer;
- ondersteuning bij budgetbeheer en bestellingen;
- overige voorkomende werkzaamheden.

Vereist:

Deze jonge beta-faculteit zoekt een praktisch ingestelde, enthousiaste secretaresse met initiatief en gevoel voor humor.

Daarnaast nodigen wij speciaal kandidaten uit om te reageren, die enig kennis van en ervaring met (onderwijs)cultuur in Vlaanderen hebben.

Wij bieden:

- max. schaal 6 RWO;
- gevarieerd en boeiend werk binnen een kleine maar groeiende studie richting;
- een prettige en collegiale werksfeer.

Info: mw. A. Habets, tel. 2020

STUDENTEN

DIENT STUDENTENZAKEN

Informatiebalie S2

Aan de informatiebalie kun je terecht met vragen op het gebied van inschrijving, collegekaart, collegegeld, inschrijvingsduur, studiefinanciering, mogelijkheden tweede studie aan de RL, militaire dienst, studenten met een buitenlands diploma, adreswijzigingen, etc. Bij de informatiebalie is voorlichtingsmateriaal aanwezig.

AFSPRAKEN met de STUDENTENDECANEN, STUDENTENPSYCHOLOGE, PSYCHOTHERAPEUTE, secretaris AFSTUDEERFONDS en medewerkers voor BUITENLANDSE DIPLOMAHOUDERS, lopen ook via de informatiebalie (tel.3883354).

DE INFORMATIEBALIE IS DAGELIJKS TELEFONISCH BEREIKBAAR TUSSEN 9.00-10.30 UUR (tel.3883354).

Adres: Lenculenstr.26, openingstijden: ma t/m do 11.00-16.00u. en vr 10.00-12.00u.

Bureau Inschrijvingen (CSA)

Tel. spreekuur: ma t/m vr 9.00-10.00u. Adres: Lenculenstraat 26, tel. 043-3883979.

Studentendecanaat

Inlooppreekuren: di. én do. van 14.00-16.00u. Lenculenstr.26. Tel.spreekuren: ma. t/m do. van 13.30-14.00u. 043-3883329.

Loopbaan Advies Centrum

Op zoek naar een baan? Ben je ook van plan om dit jaar af te studeren? Gebruik deze periode goed en oriënteer je wat jij met je studie en persoonlijk achtergrond graag wilt doen op de arbeidsmarkt. Het LAC kan je daarbij op weg helpen, door documentatie, info, inzage in vacatures, individuele adviezen en begeleiding.

Weet je nog niet wat je wilt, of hoe je het solliciteren kunt aanpakken? Maak dan een afspraak met Marloes Rikhof, de loopbaanadviseur. Of het LAC kun je sollicitatie- of netwerkgesprekken oefenen. Je kunt ook je brieven en cv's laten beoordelen. Binnenkort organiseert het LAC sollicitatietrainingen en workshops.

Voor vacatures in het buitenland kun je een afspraak maken met Nelly Plompen, eures-consulent.

Lokatie: Bou.11. Tel. 3883395. Openingstijden: ma t/m do van 11.00-16.00u, en vr. van 10.00-12.00u.

BUITENLAND

Stichting Fonds Doctor Catharine van Tussenbroek

Dit fonds stelt drie soorten beurzen voor vrouwen beschikbaar:

- na de promotie voor onderzoek of onderwijs in het buitenland maximaal fl. 12.500,-;
- na het afstuderen om in het buitenland een promotie-onderzoek voort te bereiden, maximaal fl. 12.500,-;
- voor korte studiereizen naar het buitenland voor het bijwonen van congressen e.d. mits een voordracht wordt gehouden en voor onderzoek aan wetenschappelijke instellingen, bibliotheken of archieven in het buitenland.

RL-AGENDA

03-11	CARIM dag, 12.00 - 18.00 uur, Faculteiten II, info: secretariaat 043-881647	17-11	Dubbelauguratie prof.dr.ir. O.J. Vrieze, prof.dr.ir. A.W.J. Kolen, 15.00 uur
08-11	Lezing: prof.dr. E.R. de Kloet; "De depressieve rat: dierexperimenteel onderzoek naar de rol van stresshormonen in de etiologie van depressie", Posjet Vijverdal, 16.30 uur, info: Y. Stevens 043-877440	22-11	Lezing: drs. J.J.C. Marlet; "Paragnosie en Psychotherapie", Posjet Vijverdal, 16.30 uur, info: Y. Stevens 043-877440
09-11	Promotie A.T.G. Paulus, 14.00 uur	23-11	Promotie P.C.J.J. Passier, 16.00 uur
10-11	Derde Triptych symposium in Psychiatri, Blauwe Zaal, FAC II, info: Y. Stevens 043-877440	24-11	Promotie L. Thomesen, 12.00 uur
16-11	Promotie J.M.E. Derks, 16.00 uur	24-11	Promotie R.J. Mahieu, 14.00 uur
17-11	Promotie W.J. Riedel, 12.00 uur	24-11	Inauguratie prof.dr. G.A.M. Widdershoven, 16.30 uur
		24-11	3e wetenschapsdag interne geneeskunde aanv. 10.30 - 16.45 azM, verg.zaal 4 nivo 4 + dakterras

29-11	Platform Manisch Depressieven "MD en slaap" L. van Bommel, 16.30 - 20.30 uur, vergaderzaal 4, nivo 4 azM
30-11	Promotie P.J.Q. van der Linden, 14.00 uur
30-11	Cursus: "Vorderingen in de neurologie", 16.30 - 20.30 Fac I Auditorium, info: I. Siegelaeer 882302
30-11/1-12	Conferentie: Legal Knowledge-Based Systems, info: 883020/3042/3053

Aanvraagformulieren zijn te verkrijgen bij: Stichting Fonds Doctor Catharine van Tussenbroek, dr. A.G. Fokkema, Postbus 13337, 3507 LH Utrecht. Sluitingsdatum voor het indienen van aanvragen is 15 februari 1996.

Canadian Fellowships

De Canadese Natural Sciences and Engineering Research Council biedt jonge wetenschappers die de laatste vijf jaar zijn afgestudeerd in de exacte en/of technische wetenschappen de mogelijkheid om in aanmerking te komen voor een fellowship. Deze studiebeurs, bestemd voor onderzoek in een laboratorium en/of onderzoekscentrum van de Canadese overheid, bedraagt

Can \$ 35,184 en vergoedt tevens de reiskosten naar Canada. Wetenschappers uit de volgende disciplines kunnen een aanvraag indienen: engineering and computing science (o.a. computing methods), mathematical and physical sciences (o.a. statistics) en life science and psychology (o.a. epidemiology).

Aanvragen moeten voor 30 november 1995 ingediend zijn. Een lijst van alle onderzoeksinstellingen en een lijst van het lopende onderzoek zijn ter inzage bij: Ina Engelen, tel. 3883211 (tussen 8-12 uur).

Openingstijden

Afspraken kunnen worden gemaakt voor di t/m do tussen 11-12 uur (bij Ina Engelen, tel. 3883211); daarnaast kan men op vrijdag tussen 10-11.30 uur zonder afspraak binnenlopen. Het informatiemateriaal is ter inzage beschikbaar op: maandag t/m donderdag tussen 11-16 uur en op vrijdag tussen 10-12 uur. Locatie: Infotheek voor Studie en Beroep, Bouillonstraat 11, kamer 0.219.

STUDENTENVERENIGINGEN, ORGANISATIES

INTEGRAND MAASTRICHT

Integrand is een landelijke non-profit organisatie, wij bemiddelen tussen vergevorderde academici enerzijds en het bedrijfsleven en overheidsinstellingen anderzijds. Doe ook die broodnodige werkervaring op, zet nu de eerste stap in je carrière!

Integrand Maastricht heeft een groot aantal opdrachten in de aanbieding! Kom langs en schrijf je kosteloos in. Wij zoeken met spoed studenten bestuursrecht (opdracht M48) en organisatiekunde (M49). Ook hebben wij een opdracht voor data-base programmeurs (M45). Voor meer info: Integrand Maastricht, Oude Tweebergenpoort 2, Maastricht. Tel.: 043-3883397. Op werkdagen van 9.00-12.30u en 13.30-17.00u. Ben je geïnteresseerd in een bestuursfunctie bij Integrand? Kom dan naar de infoborrel op 7 nov. as, in onze vestiging.

KOKO

- 3 nov: Daps Decentium Gala, kasteel Rijckholt. Casino, champagne bar, Rock d'House en twee support acts!
Voorverkoop op de KoKo kroeg!
- 8 nov: Kippenhok en Hanenbal-feest! Voor het eerst in de geschiedenis van S.V. KoKo Dames en Heeren gescheiden.

MST PROJECTMANAGEMENT

Relevante werkervaring naast je studie wordt steeds belangrijker!! MST Projectmanagement, non-profit adviesbureau voor en door studenten, biedt je de kans om op projectbasis, tegen goede betaling, een onderzoek uit te voeren voor het bedrijfsleven. Ook het vervullen van een bestuursfunctie biedt interessante perspectieven, doordat je zowel bestuurs- als werkervaring op doet. Heb je interesse? Kom eens langs voor meer info, wij zijn er van ma t/m vr van 13.30-16.30, Abtstr.4, k.0.004, tel.3883927.

MST Projectmanagement is aangesloten bij de Federatie van Nederlandse Junior-Enterprises, die deel uitmaakt van een Europees netwerk.

Myriad Minds Maastricht

Elke do. op T53. Voor meer info bel Cos 043-3638977.
- 9 nov: workshop Lateraal Denken.
Myriad Minds Maastricht, Postbus 616, 6200 MD Maastricht.

Tafelstraat

- 6 nov: 16.30u. Dansexpressie; 20.00u. Joods Leershuis.
- 7 nov: 17.00u. Vesper in St.Janskerk; 18.00u. Koorrepetitie; 20.00u. Social Evening (Nigeria), Filosofiegroep en Kennismaking met de Islam.
- 8 nov: 16.30u. Yogagroep; 20.00u. Toneel en Verhalengroep. Spiritualliteitsgroep '93 bij Saskia.
- 9 nov: 18.00u. Tafelen, samen koken en eten. Opgeven voor 12.30u; 20.00u. Intuïtief tekenen, Vragen bij Chr. geloof.
Welkom op Tafelstraat 13, ook voor een praatje of een gesprek met een van de pastores (tel. 3215651).
Inloopuren: wo.middag, do.morgen en -middag.

Orakel

Op 08 november organiseert ORAKEL in het kader van blok 1.2 een lezing. De lezing wordt gegeven door Caroline van Eck en zal gaan over architectuur en filosofie in de Middeleeuwen.

Economische Faculteitsvereniging Maastricht (EFM)

De Economische Faculteitsvereniging Maastricht (EFM) is een faculteitsvereniging die haar doel kent in het behartigen van de belangen van de Economie-, Econometrie-, Fiscale Economie- en Internationale Bedrijfskundestudenten in de ruimste zin des woords. Bereikbaarheid EFM: zie studiegids pagina 167.

Post voor EFM?

Bij de receptie T553 staat een groene brievenbus met de opdruk "EFM" voor inschrijfformulieren e.d. bestemd voor EFM: Alfa, IMperator, MMA, COMAX, SIGMA, AEquilibrium, Vectum, Studieprojecten EFM, Eloquent en Hoofdbestuur).

EFM-Displays

Voor informatie over EFM-activiteiten zie de EFM-display op de Abtstraat

4. Deze display staat boordevol informatie over: lezingen, bedrijfsbezoeken, workshops en andere activiteiten van EFM en al haar aangesloten verenigingen.

MFV Reflex

Reflex kan nog steeds nieuwe actieve leden gebruiken. Vooral verse eerstejaars zijn altijd welkom, vanwege hun verfrissende inbreng. Een actief lidmaatschap kost niet meer dan alleen een beetje tijd. Eigenlijk zoveel als je er zelf aan wilt besteden. Heb je interesse of vragen bel dan gerust met Reflex (881181) of Jeroen Keijman, voorzitter (685369).

HOVO

RL cursussen voor 50+ers, zonder toelatingseisen en zonder examenplicht; info en aanmelding bij coördinator HOVO-RL, Keizer Karelplein 10, di/wo 3883550 overige dagen 3151.

STUDIUM GENERALE

VRIJHEID, GELIJKHEID EN BROEDERSCHAP

Wat is er nog over van de grote idealen van de Franse Revolutie, geven ze nog sturing aan het huidige politieke handelen? In debatvorm wordt telkens een vertegenwoordiger van een van de drie grote stromingen in de politiek door een wetenschapper aan de tand gevoeld over de zegeningen van onze liberale democratie. Op deze tweede avond staat het thema broederschap centraal. Na een korte inleiding gaan het CDA Tweede-Kamerlid dr. K. Lansink en dr. A. Kinneging, docent politicologie, RU Leiden met elkaar in debat. Gespreksleider is prof.mr. A. Geers, hoogleraar sociaal recht, RL.
Do. 2 nov. 20.00u. Collegezaal Nieuwehof, Zwingelpuut 4, Toegang: gratis.

FRAGMENTEN

Over sterven en de dood.

Talkshow met dr. E. de Jong, studentenpastor Maastricht/M. van Praag, humanistisch raadvrouw/L. Helledoorn, paranormaal genezeres/J. Hoogstra, acteur en E. Welling, voorzitter HIV-vereniging Limburg. Gespreksleider: prof.dr. F. van Wijmen, hoogleraar gezondheidsrecht, RL.

In deze aflevering van Fragmenten komen drie mensen met verschillende levenbeschouwelijke opvattingen aan het woord over hun visie op het sterven en de dood, over God, het hiernamaals, geloof, rouw, rituelen, reïncarnatie, lijden en leven. AIDS-patiënt Erik Welling verhaalt over zijn bestaan op de grens van leven en dood. De tachtigjarige acteur Jaap Hoogstra speelt scènes uit 'Een stuk monoloog' van Samuel Beckett. Hierin verkent een oude man in de laatste uren van zijn leven de grensgebieden tussen leven en dood.
Vr. 3 nov. 20.00u. Kumulus theater, Herbenusstr.89. Toegang: studenten gratis/overigen f5,- (kaarverkoop uitsluiten aan de zaal).

VAN DEN BIGGELAAR DEBATWEDSTRIJD

De winnende teams uit de voorrondes komen nu in de finale tegen elkaar uit. Loting op de avond zelf bepaalt wie een stelling verdedigt en wie opponeert. Retorische talenten maken kans op prijzen van f200,-, f100,- en f50,-. Het winnende team strijdt uiteindelijk onderling om de 'Bronzen Bigtrofee'.
Di. 7 nov. 20.00u. Collegezaal Nieuwenhof, Zwingelpuut 4. Toegang: gratis.

VRIJHEID, GELIJKHEID EN BROEDERSCHAP

Op de laatste avond van deze reeks treden drs. Th. Wöltgens, Eerste-Kamerlid PvdA, burgemeester van Kerkrade en prof.dr. A. Kolnaar, hoogleraar economie, KU Brabant met elkaar in debat over het thema gelijkheid. Gespreksleider: prof.dr. H. Maks, hoogleraar algemene economie, RL.
Do. 9 nov. 20.00u. Collegezaal Nieuwenhof, Zwingelpuut 4. Toegang: gratis.

WETENSCHAPSWINKEL

Wil je je kennis in de praktijk brengen, kies dan een praktijkgericht onderzoek bij de Wetenschapswinkel.

- Evaluatie-onderzoek naar de kwaliteit van zorg in project Verpleeghuiszorg van een bejaardenhuis. (VW/BB)
- Met spoed: evaluatie logopedie als therapie in de zwakzinnigenzorg. (GVO)
- Een onderzoeksproject naar de scholing van Buitenlanders. (CWS/BB)
- Een onderzoek naar de politieke vorming op middelbare scholen. (FdR/CWS)

Voor meer info kun je contact opnemen met de Wetenschapswinkel, Looiersgracht 14, tel. 3883120.

De onderzoeken gelden als onderwijsverplichting.

SPORT

Basketbaltoernooi

Ma. 6 nov. organiseert LV&S een mixed basketbaltoernooi olv P. Bonfrère in sporthal Randwijk van 18.30-23.30 u. Een team bestaat uit max. 8 personen met min. 2 dames. Voor sportkaarthouders gratis anderen betalen f 3,- pp. Inschrijven voor 31 oct bij LV&S.

Cursus sportbegeleiding

Bij voldoende belangstelling start een informatieve cursus sportbegeleiding voor studentensportverenigingen op 8 nov. (6x 2 uren). Plaats en

tijdstip worden nader bekendgemaakt. Opgeven voor 3 nov. bij buro LV&S. Kosten: f 10,- sportk.houders, f 20,- niet-sportkaarthouders.

Duikcursus

Do. 9 nov. start een cursus duiken olv onderwatersportclub de Walrussen in zwembad Dousberg. Tijd: 21.45-22.45 u. Cursusduur: 8 lessen. Max. 16 deelnemers. Info-avond: 26 oct. om 20.00 u. bij buro LV&S, Lenculenstr. 26 kamer 2.304A (2e verdieping). Kosten: f 50,-. Sportkaart verplicht.

Geen lessen

Vrijdag 3 nov. worden er geen lessen gegeven in sporthal Randwijk ivm toetsen.

Golfcursus

Wo. 22 nov. starte een beginnerscursus golf olv R. Kok in sporthal Randwijk. Tijd: 14.45-15.45 u. Cursusduur: 7 lessen. Max. 7 deelnemers. Kosten: f 50,-. Sportkaart verplicht. Inschrijven bij LV&S.

Step aerobic cursus

Do. 9 nov. starten 2 cursussen step aerobic olv J. Duchateau in sporthal Randwijk. Cursusduur: 6 lessen. Tijden: 18.30-19.30 u. beginners, 19.30-20.30 u. gevorderden. Kosten: f 25,-. Sportkaart verplicht.

WIJZIGING ZWEMMEN

Itt eerdere berichten gaat het zwembad Dousberg vanaf 23 oktober weer open. Zwemtraining: ma. 21.45-22.30 u. Vrij zwemmen: di. 21.30-22.30 u. Plaats: zwembad Dousberg. Voor recreatieve tijden vraag naar de speciale zwemfolder. Voor deze tijden gelden: gratis voor sportkaarthouders/abonnementhouders.

Agenda MSBC Heep

Zin om badminton te spelen? Kom dan do. 18.30-20.30 u. spelen in sporthal Randwijk. 1 nov.: ALV. 25/26 nov. Lustrum MSBC Heep. Vragen? Bel 3252910 Nicole.

CWSv.ORAKEL

* Het is bijna onmogelijk, maar is de wervelende ORANJE ledenwerfweek totaal aan je voorbijgegaan? Dan kun je alsnog LID worden van ORAKEL. Voor slechts fl. 25,- per jaar geniet je de voordelen van het lidmaatschap. (O.a. korting op feesten en boeken). Lid worden kan op de ORAKEL-kamer, van maandag t/m donderdag tussen 13.00-14.00 uur.

CULTUURWETENSCHAPPEN

Reguliere openingstijden onderwijsbalie

maandag: 15.15-15.45 uur;
dinsdag: 10.45-11.15 uur;
donderdag: 13.00-13.30 uur.

Voor het afhalen van het onderwijsmateriaal van blokperiode 3 is de onderwijsbalie geopend als volgt:

maandag 13 november: 15.00-16.00 uur;
dinsdag 14 november: 10.30-11.30 uur;
donderdag 16 november: 13.00-14.00 uur;
vrijdag 17 november: 12.15-12.45 uur.

N.B.: de onderwijsbalie is gesloten in de week van 20 t/m 24 november.

Inschrijven voor (keuze)vakken einddoctoraal

Vanaf maandag 23 oktober a.s. start de inschrijving op (keuze)vakken in het 2e semester voor einddoctoraal studenten. De inschrijfformulieren worden verspreid via de postvakjes.

De Brochure Keuzevakken is verkrijgbaar bij de onderwijsbalie.

Je kunt je inschrijven tot en met uiterlijk vrijdag 17 november 1995.

Examencommissie

De secretaris van de examencommissie is mevrouw Resi Peters. Het wekelijks spreekuur is op woensdagen van 9.00 - 10.00 uur, kamer 0027. Zij is telefonisch bereikbaar via telefoonnummer 883487.

Studie-adviseur

De studie-adviseur van CWS is Thijs Hoex. Hèt wekelijks spreekuur is op woensdagen van 09.30 - 10.30 uur, kamer 0038.

Afspraken voor gesprekken buiten het spreekuur kun je maken via de telefoonnummers 3883616/3486.

ECONOMISCHE WETENSCHAPPEN EN BEDRIJFSKUNDE

Participants Quantitative Methods 2.2

How to earn QM 2.2 creditpoints? The planning group QM 2.2 decided to offer you one point for each PBL-session or computersession that you attend, subject to the constraint that you are able to show at the beginning of the session own written efforts to solve the relevant exercises. So present + prepared = creditpoint. There are 5 PBL-sessions during the block, one in each of the 1st, 2nd, 5th, 6th and 7th week, and only 2 computersessions in week 3.

Hence you can earn at most 7 points. Those points will be added to the, maximal 100, points for your QM 2.2 exam, making up your total score. Deviding the total score by 10 and rounding to a whole number (equal or less than 10) will give your mark for QM 2.2.

The creditpoints remain valid only until the resit in January 1996. There

is an additional advantage: regular preparation of the sessions will give you far more benefits than those 7 points!

Change in the schedule of QM 2.2

There is a small change in the schedule for year 2 blockperiod 2 part D on the group tutorials Quantitative Methods: for the groups 1, 2, 5, 6, 9, 10, 13 and 14 the group tutorials in week 5 to 7 will take place not on monday December 4, 11 and 18, but on thursday December 7, 14 and 21. Time and room remain the same. Hans de Graaff, blockcoördinator.

Stage- en scriptiecoördinatie sectie Marketing en marktonderzoek

Het spreekuur van de stage- en scriptiecoördinator van de sectie Marketing en Marktonderzoek is - tot nader bericht - verschoven naar de donderdagochtend van 10.00 tot 11.00 uur.

Afspraken kunnen uitsluitend via Mieke Donders (kamer 1.047, tel: 3883839) gemaakt worden. Saskia Schagen, kamer 1021A

Retail Management 5010K

During the opening lecture on Wednesday November 8, some organizational changes will be announced. It is therefore very important for students to attend this lecture. Students who really can't attend the lecture are urged to contact Saskia Schagen (room 1021A).

Literatuur doctoraalblokken blokperiode 2

De verplichte literatuur voor **blok 2.2AE, Milieu en Welvaart** is: R.O. Zerbe, D.D. Dively, "Benefit-cost analysis in theory and practice", Harper-Collins, 1994 en een gedeelte van Tietenberg, T. (1992), "Environmental and Natural Resource Economics", 3rd ed., Harper Collins, New York. De verplichte literatuur voor het **blok "Transport Economics"** is: Buton, K.J. (1993), "Transport Economics", Edward Elgar, Aldershot en Shaw, S.J. (1993), "Transport: strategy and policy", Blackwell.

De verplichte literatuur voor het **blok "Experimental Economics"** is: D.D. Davis, C.A. Holt, "Experimental economics", Princeton University Press, 1993.

Drs Geert Woltjer, blokcoördinator.

Negotiating in the international context" (9003T)

The skills training "Negotiating in the international context" (9003T) is a new developed graduate course. **IB-students and other students** can participate in this course after block 4, second period (4b). This description is not included in the general description of graduate courses. Tutors: Dr. K. de Ruyter, drs P. Abrahamse. Methods of instruction and test: Skills training in a tutorial setting with the use of role plays, simulations, lectures and video demonstrations. Students are graded on the basis of participation (100%), assignments and a personal learner report. Course description: The skills training is an introduction to the world of negotiating. Students are trained in basic negotiation skills. They learn to prepare themselves individually and in a group in regards to strategy, tactics, agenda. Developing negotiation skills includes becoming aware of individual negotiating style via the feedback of teachers and fellow students. They will also be confronted with international and intercultural negotiating situations. They will be challenged to analyse various international business issues in terms of negotiating techniques and to apply their skills effectively. During the training course students will constantly keep track of their personal developments. With the use of this diary they will write a learner report, to evaluate their learning process and learning results.

OC-IB

As you might know, the faculty has an institutional structure with a faculty council, a faculty board and several committees. Regarding the educational curricula and the exam regulations of Economics and Business Administration, Econometrics, and International Business Studies, there is a so called "Opleidingscommissie" (OC) which has a sub-committee for each of these studies. The OC for International Business Studies deals with the development of the IB-program, any changes in this program and the development of new courses. Other responsibilities include the exam regulations and their development and interpretation. The OCIB advises a.o. the faculty council, and is also concerned with the research (program) related to International Business Studies. The committee is made up of 7 staff members including the chairman, a secretary and 4 IB students. The staff members are appointed for a period of 2 years, the student members for a period of 1 year. Both can be re-appointed for one more period. The committee will meet once a month. Student members will also take part in the "WASO" meetings. **For the OCIB we are currently looking for 1 first or second year student who is willing to become student member.** To apply, please write a letter including your motivation, to: Rijksuniversiteit Limburg, Faculteit der Economische Wetenschappen en Bedrijfskunde, IB secretariaat, Postbus 616, 6200 MD Maastricht. **Closing date: November 24th 1995.** Please contact for further information: Drs Ingrid Wijk, Phone: 043- 3883650 or 3883844 - room: 3.072.

GENEESKUNDE

Dagje uit Faculteitsbureau

Op vrijdag 3 november zal het Faculteitsbureau (dus ook het bureau Onderwijs, het bureau Onderzoek en het bureau Internationale Betrekkingen) gesloten zijn i.v.m. het jaarlijkse uitstapje.

Medelingen Bureau Onderwijs

Data diploma-uitreikingen 1995/1996:

woensdag 22 november: doctoraal 14.00 uur, basisarts 15.30 uur
woensdag 21 februari 1996: doctoraal 14.00 uur, basisarts 15.30 uur
woensdag 24 april 1996: doctoraal 14.00 uur, basisarts 15.30 uur
woensdag 19 juni 1996: doctoraal 14.00 uur, basisarts 15.30 uur
woensdag 18 september 1996: propaedeutische 10.00 uur, doctoraal 12.00 uur, basisarts 14.00 uur.

Plaats: St. Janskerk Maastricht

Onderwijsmiddag

Op 8 november organiseert de Opleidingscommissie FdG een onderwijsmiddag: Internationalisering van de medische opleiding. Waarheen? Waarvoor? Tijd: 13.30-17.00 uur. Plaats: Auditorium Randwijck, Debyeplein 1. Centraal staan de thema's: uitwisseling van studenten en staf in het medisch onderwijs en het Engelstalig onderwijs.

Lezing: Laparoscopie voor Afrika

Eind november vertrekt de in Maastricht opgeleide arts Tarek Meguid naar Namibië om daar als gynaecoloog te gaan werken. Op donderdag 2 november om 17.30 uur zal hij in het azM (vergadercentrum zaal 3, nivo 1) een diapresentatie geven over zijn toekomstig werk in een groot ziekenhuis in het noorden van Namibië. Dr. Meguid is een geldinzamelingsactie gestart voor de aanschaf van een laparoscopie. Voor verdere inlichtingen kunt u terecht bij Ron Lebourg, arts, tel. 043-3215125, of Gerben ter Riet, arts, tel. 043-3882387.

Studentenfractie

De studentenfractie geneeskunde telt 9 leden die zitting hebben in het FB, DBO, de FR, de OC en de curriculumcoördinatie. Iedere eerste woensdag van de maand houdt de SFG spreekuur van 12-14 uur in kamer 1.143. Je kunt er terecht voor vragen, klachten en ideeën over het onderwijs. Dus als je ergens mee zit, aarzel niet en kom langs. Je kunt ook een briefje in de brievenbus voor de balie Bureau Onderwijs doen of even bellen: Nicole Zwaga 3256335.

GEZONDHEIDSWETENSCHAPPEN

BGK-HELIX organiseert

Excursie naar Organon in Oss. Lezing over recent onderzoek in combinatie met rondleiding. Op vrijdag 1 december a.s. van ongeveer 10.00-16.00 uur. Nadere informatie volgt.

Studentenberaad

De faculteitsraad van gezondheidswetenschappen heeft op 24 oktober een aantal studenten benoemd als lid van een opleidingscommissie. Voor de opleidingscommissie van GW zijn dit Wouter Dol, Astrid Reubsat, Margriet van Rooden en Marian van Steekelenburg. Manon Jetten, Cindy Sijstermans, Vera Weekers en Danielle Werts zijn benoemd als lid van de opleidingscommissie van MGK. Heb je vragen of klachten over onderwijs, spreek dan deze studenten aan!

Resultaten VN Wereldvrouwenconferentie

Op dinsdagavond 7 november a.s. van 20.00-22.00 uur worden de resultaten toegelicht van de VN Wereldvrouwenconferentie in Peking. Deze avonden vinden plaats in het Vrouwencentrum, Vrijthof 23. Iedereen is van harte welkom.

Vacature bestuursleden:

Wil jij bestuurder worden van de een na grootste faculteitsvereniging van de RL? Ben jij diegene die iets wil leren over de universiteitspolitiek? Wij geven je nu de kans om invloed uit te oefenen op het reilen en zeilen binnen de faculteit. Wordt bestuurslid van Agora faculteitsvereniging van GW. Als je het een uitdaging lijkt kom dan langs de Agora kamer (1.142a) of bel (388)1445 overdag. Let ook op het verenigingsnieuws in de "Eerste Lijn" die binnenkort uitkomt.

Kom tot zien...

Binnenkort is Agora te zien op het trefcentrum op UNS 50. Op 6 en 7 november staan we met infostands jouw te woord. Verder worden er iets gratis uitgedeeld en komen we langs op de colleges.....Nieuwsgierig geworden? Let op de posters! Hopelijk tot dan.

Basisboek blok 3.3.2., Evaluatie van GVO-interventies:

Vorige week werd als nieuw basisboek voor blok 3.3.2. het boek van Rossi & Freeman (1993) aanbevolen. Aangezien er net een nieuwe editie van het boek van Windsor et al. beschikbaar is (waarvoor een lichte voorkeur bestaat), kan men ook overwegen dit als basisboek aan te schaffen. Het gaat om: Windsor, R., Baranowski, T., Clark, N., & Cutter, G. (1994). 'Evaluation of health promotion, health education, and diseaseprevention programs' (Second Edition). Mountain View: Mayfield.

RECHTSGELEERDHEID

Openingstijden Onderwijsbalie BO

Maandag t/m vrijdag van 10.15-11.15 uur en van 14.15-15.15 uur. Op maandagavond is de balie ook geopend van 20.00-21.00 uur.

Onderwijsbalie gesloten

Op donderdag 2 en vrijdag 3 november zal de onderwijsbalie i.v.m. bloktoetsen gesloten zijn.

Verkrijgbaar aan de balie

Opsteltitels Nederlands recht alle jaren + Fiscaal recht jaar 2.
Roosters blok 2 en aanmeldingsformulieren blok 3 dagopleiding Nederlands recht, Fiscaal recht en European Law School.
Aanmeldingsformulieren blok 2 avondopleiding jaar 1 t/m 5.
Uiterste inleverdatum aanmeldingsformulieren 30.11.1995.

Colleges

Voor data, locaties en tijden raadpleeg de roosters en/of informatieborden van de onderwijsbalie.

Colleges Belastingrecht voor Particulieren

08.11.1995: 11.00 uur Statenzaal
15.11.1995: 13.00 uur Statenzaal
22.11.1995: 12.00 uur Statenzaal. Deze tijd wijkt af van het rooster!!!!

29.11.1995: 11.00 uur Statenzaal
07.12.1995: 11.00 uur Statenzaal
13.12.1995: 13.00 uur Statenzaal

Toetsen blok 1 dagopleiding

Woensdag 01.11.95

09.00-12.00 pract 1001a+1001b-N: ELS 2.1 Comparative Government

Donderdag 02.11.1995

09.00-12.00 Sporthal de Geusselt: NR 4.1 Bewijs en strafrechtspleging, Capita selecta volkenrecht/Current issues in international law, Deconfiture, Internationaal privaatrecht, Private international law, Lokaal bestuur en lokale politiek, Milieurecht, Voorbereidend onderzoek in strafzaken, Zelfbeschikken en beschikken in de gezondheidszorg. FR 3.1 Bedrijfseconomie II

13.00-16.00 Sporthal de Geusselt: NR 3.1/ELS 2.1 Staats- en bestuursrecht, NR 4.1 Verkeersrecht, FR 2.1 Privaatrecht I en Bestuursrecht

Vrijdag 03.11.1995

09.00-12.00 Sporthal Randwyck: NR 1.1 Inleiding Nederlands recht, FR 4.1 Europees institutioneel recht

13.00-16.00 Sporthal Randwyck: NR 2.1 Metajuridica (Recht, markt en staat), NR 4.1 Bouwrecht, FR 4.1 Openbare financiën II

OPMERKING:

- Bij de bloktoets mag, tenzij anders op de voorpagina van de toets aangegeven, gebruik worden gemaakt van: (een) niet geannoteerde, dus niet van commentaar of rechtspraak voorziene, editie(s) van de wetgeving, alsmede van de Asserbundel

- De mogelijkheid bestaat dat het Dagelijks Bestuur van de Examencommissie alsnog besluit dat een of meerdere bloktoetsen van de keuzeblokken (jaar 4 NR) mondeling zullen worden afgenomen

ADRESSEN VAN TOETSLOCATIES:

- Sporthal de Geusselt, Olympiaweg 81, Maastricht.
- Sporthal Randwyck, Sorbonnelaan 180, Maastricht.
- Nieuwenhof, Zwingelpunt 4, Maastricht

Toetsen blok 1 avondopleiding jaar 6-7

Donderdag 16.11.1995 18.30-21.30 uur Nieuwenhof: Capita selecta bestuursrecht, Handelsrecht, Rechten van patiënten.

De blokken Strafrechtelijke procedures en mensenrechten en Goederenrecht wordt mondeling getoetst.

Opleidingscommissie Nederlands recht

De Opleidingscommissie (die voor de helft uit studenten bestaat) spreekt regelmatig over de verschillende blokken van het curriculum. Dit gebeurt meestal op basis van gegevens uit de evaluatieformulieren. Mocht u echter opmerkingen hebben over het door u gevolgde onderwijs die u niet kwijt kunt of niet kwijt wilt op een evaluatieformulier, dan kunt u zich ook rechtstreeks tot de Opleidingscommissie wenden (b.v. via de brievenbus van Bureau Onderwijs).

PRACTICUM ARRONDISSEMENT NIEUWENHOF

In het kader van het Practicum Arrondissement Nieuwenhof vindt een themabijeenkomst plaats, getiteld "Hoe het de advocaat betaamt". In deze bijeenkomst zal het gedrag van de advocaat aan de orde komen in relatie tot zijn cliënt, de tegenpartij, tegenover derden en in het algemeen. Het thema zal worden ingeleid door mevr. mr A. Bakker, advocaat en docent in het burgerlijk procesrecht. Middels een te houden comparitie, zal een en ander worden geïllustreerd. Datum: woensdag 22 november a.s. Plaats: Statenzaal, Bouillonstraat 3 Tijd: 9.30 - 12.00 uur.

BUREAU INTERNATIONALISERING

Openingstijden Bureau Internationalisering
Voor Nederlandse studenten, Erasmus, Tempus en Magister Iuris Communis studenten maandag- dinsdag- en donderdagochtend van 10.15-11.15 uur, kamer 0041, Nieuwenhof.

BEURZEN

- NACEE (Netherlands America Commission for Educational Exchange) Studiebeurs: Nederland-America Foundation Fellowship
- NACEE: Fulbright-beurzen voor studie en onderzoek in de V.S. Er zijn voor 1996/1997 beurzen voor studenten, AIO's en OIO's en wetenschappers
- European University Institute. The European Forum, an interdisciplinary centre for advanced research is offering: 6 Forum Fellowships for the whole academic year 1996/1997; a number of Forum Professorships, of variable duration. Meer informatie verkrijgbaar bij Bureau Internationalisering.

STIR / SWOL 1995-1996

Studenten die in 1995-1996 een studieperiode (evt zomercursus) willen doorbrengen in het buitenland buiten het ERASMUS programma kunnen voor aanvraagformulieren en informatiesets terecht bij Erna Voncken. Aanvragen worden uitsluitend op de volgende data behandeld: 15.10.1995, 15.12.1995, 15.02.1996, 15.04.1996, 15.06.1996

MASTER OF LAWS (LL.M.) 1995-1996

- Graduate Studies in Law, University of Toronto, Faculty of Law
- LL.M. in German Law, Friedrich-Schiller-Universität Jena
- Postdoctoraal onderwijs en onderzoek op het gebied van rechtswetenschappen, politieke- en sociale wetenschappen, Europees Universitair Instituut te Florence

CONGRESSEN / SYMPOSIA

First International Simulation of the United Nations Security Council, February 1996, deadline application 1 November 1995

PLEITWEDSTRIJD

European Law Moot Court Competition 1995/1996: pleitwedstrijd voor studententeams, pleitnota's inleveren voor 30.11.1995, Engels en Frans vereist (schriftelijk en mondeling), informatie bij Adriana Alvarez, tel.: 388 3561 (kamer 006 METRO-gebouw)

De rare smaak van metaal

tien jaar het adagium. Dichter bij huis gebruikt bijvoorbeeld het Maastrichtse *Sons Of The Rain* staalplaten en olievaten en doet desgewenst tussendoor een nummer-tje akoestisch. Vorig jaar wonnen zij de Nu Of Nooit-prijs, dit jaar speelden ze als bonus in afwachting van het juryberaad voor een nagenoeg lege zaal. Zelfs de echte fans kunnen kennelijk nu eenmaal zoveel metal verdragen: massaal zochten ze andersoortig plezier aan de bar.

Aan het begin van de avond ontbrak het publiek eveneens bij *Gail Of God*, dat met loeizware gitaren en een drumcomputer door de set heen walste - hoekige songs met bijpassende doemteksten. Dat het leven kut kan zijn, mag bekend verondersteld, maar het is wel zo fijn als die boodschap met mate wordt gebracht. Zeker als ook de podiumpresentatie *verlamd* mag heten. Uiteraard kan het altijd erger. Tenenkrommend bleek *Nightmare On Helmsstreet*: heren met een hoog gehalte aan contactgestoordheid, dat de groep - afgaande op het rammelend samenspel en de erbarmelijke liedjes - ook intern parten speelt.

Het trio *Mushrooms* uit Linne eindigde als tweede, en dat terwijl ze in een van de vier voorronden nog inderhaast waren aange-treden als invaller. Dat ze tot de finale zijn doorgedrongen is verrassend, want in de groep huist evenveel technische finesse als in een lege schoenendoos. De songs bleken echter - à la *Primus* - tamelijk transparant en daarin onderscheidde *Mushrooms* zich in ieder geval van alle andere deelnemers. Daaronder ook *I Witness*, swingend voor-zover metal swingend kan zijn en onder de

maat vandaan gekropen dankzij een sterke frontman. Desondanks: veel meer dan het debuut van *Rage Against The Machine* hebben ze op het eerste gehoor niet in de kast staan.

Dat was anders bij winnaar *Transpunk*. De groep uit Vaals verraste met twee zangers: eentje voor de 'grunt' - de rochel die gaat van *whoéáááá mothafucka* - en eentje voor de mooi sonore zanglijnen. De industriële songs zijn zorgvuldig opgebouwd en lijken naar het einde toe om zichzelf heen te tellen. Evenals *I Witness* kent ook *Transpunk* veel ritmische variatie, maar het extraatje van een woeste presentatie en de dubbele zang gaf voor de jury wellicht de doorslag.

En toch, als *Transpunk* met de hoofdprijs van vijfduizend gulden aan studiotijd naar huis is, blijft een raar smaakje achter. Niet is duidelijk wat vijf keer een half uur *metal* nu helemaal zegt over de popmuziek in deze provincie. Behalve dat het een muziekstijl is die hier - afgezien van *Sons Of The Rain* en *Transpunk* - amateuristisch wordt uitgevoerd, knullig wordt gepresenteerd en bovendien bleek ziet van de ideeënarmoede. Dat terwijl in de voorronden voldoende andere stijlen te horen waren, zoals de relaxte funk van Q-Up. Weliswaar evenmin vernieuwend, maar perfect uitgevoerd en heerlijk om naar te kijken. Die broodnodige variatie heeft de organisatie over het hoofd gezien. Daarmee was de zesde editie van Nu Of Nooit een saaie aangelegenheid.

Eugène Baak
René van Engeland

(Illustratie Sannie Straatman)

"Ik ging er met oneigenlijke redenen heen. Ik wilde die mergelgroeve bij 't Rooth wel eens zien. Het was prachtig weer begin juli, gewoon een zwoele zomeravond. De auto's bleven achter bij de ingang van de groeve; wij liepen over het niet geplaveide pad door de diepe kuil. Hier en daar stonden wat struiken, om ons heen de afgegraven wanden, helemaal boven zagen en hoorden we de geiten. Die wandeling naar het theater haalde mij uit de alledaagse sfeer. Zij werkte als een soort geestelijke tijdsloop. Het geheel deed me een beetje denken aan de oude theaters in Klein-Azië en in Iran, het voormalige Perzië. De theaters zelf zijn natuurlijk heel anders, maar de sfeer is vergelijkbaar."

Hemelhoog

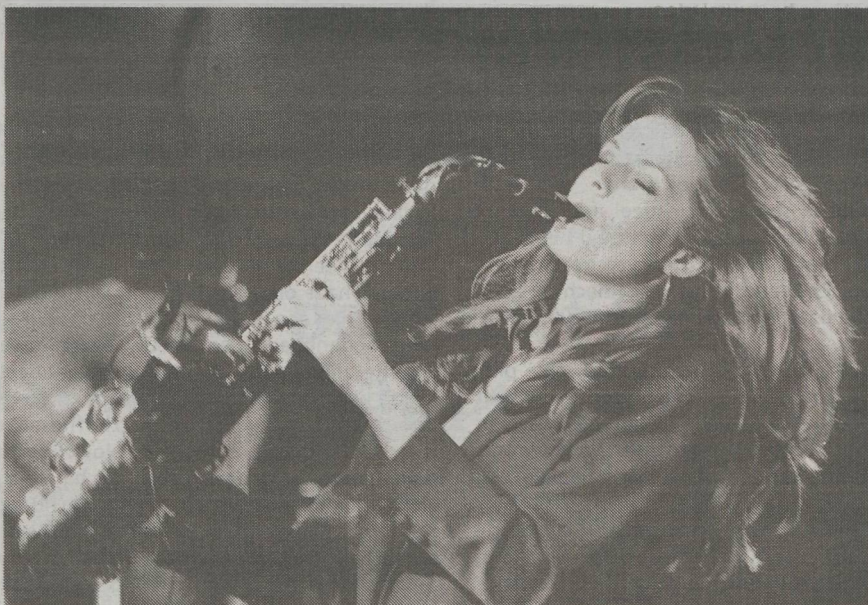
Ton van den Bogaard,
hoofd van de Centrale Proefdiervoorzieningen

Funk is in da tent

Jazz, funk, rock en alles wat een en ander met elkaar weet te combineren: dat treedt het komende weekeinde aan op de *Music Nights Maastricht 1995*. Een stevig gesponsord evenement dat zich afspeelt in de Dominikanerkerk, een tent op het Vrijthof en in zeventien kroegen. En met namen als Paul Weller en het trio Stanley Clarke, Al DiMeola en Jean-Luc Ponty een festival van niveau.

De funk is aardig vertegenwoordigd met Branford Marsalis, de jazzsaxofonist die al eerder andere muziekstijlen verkende in de groepen van onder meer Miles Davis en Sting. Zij eerste eigen band die verder kijkt dan de jazz heet *Buckshot LeFonque* - jawel, van funk - en staat vrijdag in de tent op het Vrijthof. Ze fungeert als opwarmertje voor de populaire Candy Dulfer, de saxofoniste die de popmuziek welbeschouwd nog niet meer heeft gegeven dan een aardige quote van Prince: *If I want sax, I call Candy*. En getuige haar derde en jongste CD *Big Girl* - vrij naar vader Hans' *Big Boy* - komt daar voorlopig weinig verandering in.

Muziek voor Sisi-reclames, buitengewoon heerlijk en helder gebracht en daarom waarschijnlijk zeer naar de smaak van de grootste sponsor. Hoe anders heeft Paul Weller zich ontwikkeld. Als voorman van het Londense The Jam voer hij mee op de punkgolf van 1977, maar al snel werd duidelijk dat zijn gitaargroep meer ophad met Marvin Gaye en Traffic - respectievelijk zwarte en blanke soul met een kapitale S. Weller scoorde een grote rij hits in Engeland - in Nederland alleen met het vrolijke *A town called Malice* - en in 1982 hief hij de band op. Als songschrijver van onder meer *Going underground* was Weller verworpen tot de stem van de zoveelste verloren generatie en wellicht daarom kreeg zijn volgende groep, The Style Council, het voordeel van de twijfel. Het roodvelouren ballroom-ge-

Ook zij is er.

halte en de knipogen naar de jazz werden gewaardeerd zoals ook de softe soul van Sade in die tijd *bon ton* werd bevonden. Aardig gedaan, een interessante decaden-te pose maar lang moet die onzin niet duren.

Als Weller zijn tweede groep omstreeks 1990 opdoekt - de buik vol van wat in de muziekmers inmiddels een *plastic renaissance* heet - komt hij in 1992 met zijn titelloze solodebuut, dat nog een beetje geurt naar The Style Council. De opvolger *Wild Wood* uit 1993 wordt onthaald als een meesterwerk. Geloof, veel hoop en liefde zijn de thema's van een introspectieve, naar de vroege *seventies* lonkende plaat. Het is The Jam zonder de woede en met een volgroei muzikant en songwriter aan het hoofd. Het titelnummer geldt als de ballade voor een verloren zondagmiddag: *climbing, forever trying - find your way out of the wild, wild wood*. Tot op vandaag wordt de plaat iedere week wel ergens ontdekt. Weller is ondertussen op de ingeslagen weg doorgeslagen - even afgezien van een live-tussendoortje - met *Stanley Road*, waarvan het lieve *You do*

something to me op MTV in zogeheten *heavy rotation* is gegaan. Bovendien werd de man dit jaar uitgeroepen tot *Best British Artist Of The Year*, een definitieve bevestiging van zijn status in Engeland.

Zaterdag staat Weller in de tent op het Vrijthof, gevolgd door *The Bobby Bird Show*, een ouderwetse soulrevue onder leiding van een man die het allemaal van *Mr. Brown himself* heeft geleerd. Tot slot is er voor de puristen een zondagmiddagmatinee met het *Wayne Shorter Septet* en de verrassende combi van basgoeroe Stanley Clarke, gitaarheld Al DiMeola en Jean-Luc Ponty, de violist die al twintig jaar geleden een breed publiek bereikte met zijn gastbijdragen aan het werk van Frank Zappa.

Eugène Baak

De optredens in de muziektent kosten f37,50 per avond en beginnen om 20.15 uur (vrijdag en zaterdag) en 16.00 uur (zondag). Voorverkoop: Vrijthoftheater, Music Plus en de VVV.

"Na een paar bochten liepen we tegen een grote muur. Daarvoor stonden een houten keet en een tribune vol met slechtzittende banken en stoelen. Maar daar heb ik geen last van gehad, ik merkte het niet meer toen 'Grieks' van Het Vervolg begon. Als er fantastische luie stoelen hadden gestaan, weet ik niet of ik nog meer had genoten.

"Ik ken het verhaal van Oedipus al sinds de middelbare school en had het klassieke stuk al twee keer eerder op toneel gezien: één keer klassiek in toga, één keer heel modern abstract in rokkostuum. Nu was het op z'n plat Maastrichts; heel eigentijds, zonder dat het storend werd. Oedipus heet in 'Grieks' Eddie. Maar ook Eddie treft, net op het moment dat hij denkt dat hij het gemaakt heeft, het noodlot. Hij ontdekt net als de klassieke held dat zijn geliefde niet een gewone vrouw is, maar zijn moeder. En dat de man die hij heeft vermoord zijn vader is. Het typische is dat hij de moord zelf niet betreurt, maar wel dat het z'n vader is die hij heeft gedood.

"Als je de klassieken een beetje kent, kun je meer van zo'n stuk genieten. Maar ik ga nooit meer na of een stuk wel klopt met de oorspronkelijke tekst. Dat heb ik één keer gedaan toen ik in Berlijn woonde. Ik ging in die tijd vaak naar de schouwburg in Oost-Berlijn. Toen ze daar 'Nathan der Weise' speelde, twijfelde ik. Het was net alsof Nathan, Marx citeerde. Ik heb toen de moeite gedaan om het na te lezen. En inderdaad, de Oostduitsers hadden de tekst aan hun marxistische denkbeelden aangepast. Maar daarna was voor mij de lol eraf. Ik kon geen stuk meer zien zonder me af te vragen of er weer iets bijgesteld was.

"Het is heel belangrijk om het theater uit het theater te halen. We hoeven niet allemaal op een wagen op het Vrijthof te gaan staan, liever niet zelfs, maar zo'n steengroeve leent zich goed voor een uitvoering. Het aardige bijvoorbeeld was dat het langzaam donker werd tijdens het stuk. Je zag de roofovogels overkomen, je merkte dat het geluid veranderde omdat de wind ging liggen. Soms klonk er een bel van een van de geiten. Het decor wisselde op natuurlijke wijze en daarmee ook de sfeer.

"Op de terugweg door het donker, zagen we overal vuurvliegjes tussen de struiken. Heel bijzonder. Een meisje riep: kijk, net als in de Efteling. Zo'n opmerking brengt je weer terug naar de werkelijkheid. Later in het meest afschuwelijke kitschcafé in Bemelen, kwamen het publiek en de spelers samen. Kreeg je de kans om nog iets tegen de spelers te zeggen of gewoon na te praten.

"Binnenkort ga ik weer naar Het Vervolg. In hun theater, maar ik hoop dat de uitvoering in de mergelgroeve een traditie wordt. Voortaan graag ieder zomer."

Riki Janssen

(In deze wekelijkse rubriek vertellen medewerkers en studenten over hun mooiste, meest bijzondere culturele belevenis.)

TV

Weet U wat het is? We krijgen te weinig televisiezenders op onze kabel. Pak een willekeurige avond. Er zijn misschien twee programma's die je écht wilt zien. Star Trek en Nova, bijvoorbeeld. De rest van de tijd is het zappen geblazen. Een willekeurige en middelmatige avond.

'Ôjax!! Ôjax!!' een grasmat met rondhuppelende poppetjes.

Zap

Een zeepserie waarin matige acteurs zogenaamde 'teksten van de straat' oplepelen. Een overduidelijk bordkartonnen decor, nog bordkartonner meubeltjes (Ikea, zonder twijfel) en de meest bordkartonnen mise-en-scène die je je kunt voorstellen. OK, een prestatie om dit elke avond op televisie te krijgen, en een raadsel waarom dit zo populair is. Hoevel: een zuwaar psychotische vriendin van mij helde onlangs op uit haar ziekenhuis met slechts één mededeling: 'Ik word zo rustig van GTST omdat het het échte leven is.' Welja.

Zap

Evangelische lenterpraat. God in mijn leven, zegt een meneer die een zware tijd achter de rug lijkt te hebben. Gefeliciteerd, maar langer dan tien seconden moet zo'n getuigenis op mijn scherm niet duren. Suikerzoet gezwam in tongen, de stank van zwarte kousen komt uit de stereospeakers.

Zap

Tussen kanalen 4, 5, 6 en 7 kan je op prime time naadloos heen en weer zappen en toch één volledige doorsnee Amerikaanse actie-serie scoren. Dan zit de held weer op een cyberbike, dan weer in een cyberspeedboot, dan weer achter de joystick van een cyberchopper. Het ene moment kan hij een soort superkarate, het volgende jongleert hij met zo'n beetje alle vuurmonden die de Amerikanen ooit voor de kust van Iwo Jima samenbrachten, en tenslotte kijkt-ie met zijn mooie ogen de AK-47 simpelweg uit de handen van de schurk.

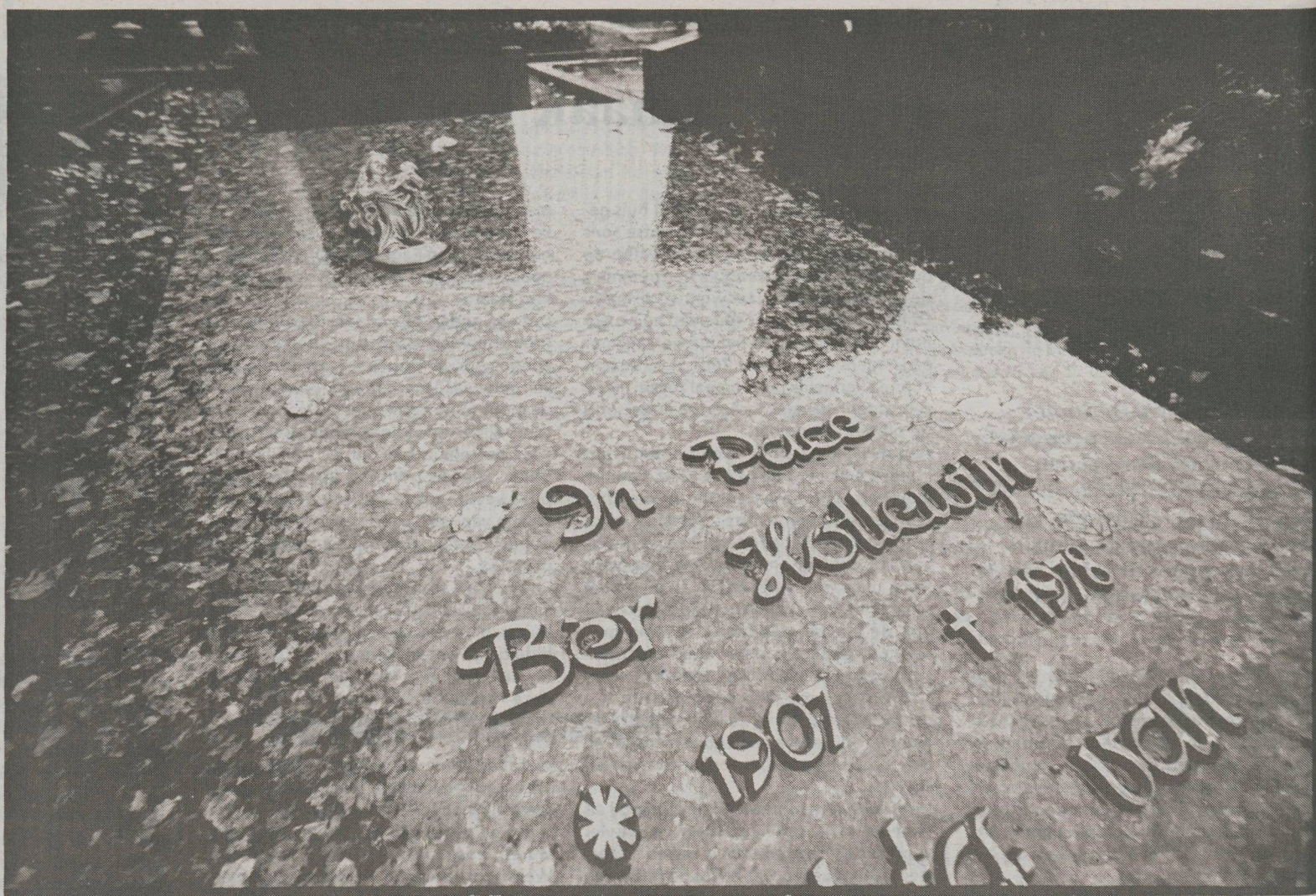
Zap

We hebben te weinig zenders. Ja hola, hallo! zult U roepen, je bedoelt, we hebben te weinig kwaliteit. Mja, mnee, dat wil ik niet zeggen.

Zap

Ik was een paar weken geleden in London. Na een uitputtende vergadering zat ik zaterdagavond op mijn hotelkamer wat te zappen, en a-geerde op Channel Four. Dyke Night! Op prime time! Vier uur achter elkaar op de meest commerciële van alle Britse zenders een uitgebalanceerde mix van lesbisch consumentennieuws (tijdschriften, perafernalia), lesbische documentaires, lesbische soaps (welja!), een magere lesbo-variant op Monty Python, een fân-tas-tisch lesbisch Rad Van Fortuin (smakelijke insinuerende opmerkingen van presentatrice jegens kandidates, wig gevoel bij de spaars geklede dame die de bordjes omdraaide). Kijk. Het kan zijn dat U bij een dergelijke programmering voelt wat ik in mijn maag bij de EO bespeur. Maar dan zapt U toch lekker verder terwijl ik mijn kanaal gevonden heb?

Eva

Hollewijn en het zwarte goud

De laatste zondag van oktober. Allerzielen is in aantocht; tijd voor bezinning. Ik wandel naar de Algemene Begraafplaats langs de Tongerseweg.

Hoe te beschrijven wat ik daar aantref? Niets wat maar in de verte een sfeer van meditatie kan oproepen. Integendeel. Daar heerst een gezellige, feestelijke drukte. Alle zerken gepoetst. Overal glanzend marmer. Alle chrysanten van het westelijk halfroond zijn

BERICHT UIT MAASTRICHT

hier bijeen. Overal fleurige vlaggen en vaandels, en oudere heren in uniform. Een trompettist blaast een stemmige solo. Een koor zingt in het Latijn. De burgemeester legt een krans. De voorste rij van het publiek speelt het ritueel mee en kijkt eerbiedig zwijgend toe. Onmiddellijk daarachter gaat het toemeloze gekwek waaraan onze stad haar reputatie van gezelligheid dankt, onverdroten verder. „En keend, wie is 't met diech? ... En de jong? ... Meh zeker! Allé daan he, 't bête he, hoihoi he!”

Grote Staat of crematorium, supermarkt of kerkhof, elke plek waar twee of meer Maastrichtenaars elkaar ontmoeten wordt meteen benut voor die nooit vermoeiende bezigheid waarvoor onze taal zo'n rijk scala van uitdrukkingen bezit: awmemme, awshore, bazele, kletse, praote, vertèlle, wawwele, zawwele, zeivere, zwetse...

Voor 'piëteit' heeft het Maastrichts geen woord. De Moderne Devotie en al die andere golven van bevindelijkheid, verstilling, verinnerlijking en persoonlijke zelfvervolmaking, zijn finaal langs ons heen gegaan. Helaas. Gelukkig.

Ik scheur mij los van de gezelligheid en wandel van het oude kerkhofgedeelte naar het nieuwe. Na enig zoeken vind ik in vak AR het graf van Bèr Hollewijn. Een platte steen, met daarop in reliëf, zeer Maastrichts, een beeltenis van de Sterre der Zee. Verder de namen van Hollewijn en zijn vrouw, en hun geboorte- en sterfjaren.

Hollewijns populaire trilogie *Sjengske*, *Sjeng en Peer* stond bij ons thuis in de kast. Het is het verhaal van een fabrieksjongen die een man wordt. Sjengs groei naar volwassenheid is tegelijk die van het Maastrichtse proletariaat.

Hollewijn was een amateur, maar wel een die wist hoe je een roman begint. Op de eerste bladzijde van *Sjengske* introduceert hij de titelheld met een onvergetelijke scène. Hij beschrijft hoe Sjengske het slijm uit zijn neus verwijderd. Wij leerden daarvoor een zakdoek te gebruiken. Sjengske daarentegen duwt ijskoud zijn duim tegen zijn rechter neusvleugel. „'n Lange sliert glijdt uit z'n linker neusgat tegen de keien.” En daarna andersom: duim tegen linker neusvleugel, en weer een fluim, nu uit het andere neusgat. Imponerend was dat.

Later vielen mij in dat boek heel andere dingen op. Als aankomend historicus had ik nogal bezwaar tegen de manier waarop Hollewijn het verleden voorstelde. Toen *Sjengske* weer eens herdrukt werd, schreef ik een vernietigend stukje. Gelukkig heeft Hollewijn dat niet meer kunnen lezen. Hij was al dood.

Hollewijn was geen beroepsschrijver. Zijn schrijfsels waren vaak nevenprodukten van andere bezigheden. Jarenlang zat hij in het katholieke jeugdwerk. In 1947 werd hij cultureel adviseur van de mijnen. En jawel hoor, een jaar of wat later lag er een roman: *Brandende aarde*.

Had hij in zijn trilogie de Maastrichtse fabrieksarbeiders gekerstend, nu waren de mijnwerkers aan de beurt. Met reuzenspron-

gen beent Hollewijn in dit boek door de geschiedenis van de mijnstreek. Hij begint in de middeleeuwen en eindigt na de Tweede Wereldoorlog.

In het begin van het verhaal wordt de steenkool keer op keer geassocieerd met hel en duivel. Al gauw treedt er een kentering op. Ailbertus, stichter van de abdij Kloosterrade (Rolduc), ziet in de kolenvindplaatsen geen duivels-putten, maar een godsgeschenk. Vooroordelen tegen de 'koel' worden overwonnen, boeren worden mijnwerkers, jongens van twaalf popelen om de mijn in te mogen. „Wat is er fijner dan de kool aan de tegenstribbelende aarde te ontfutselen?” Zo vormt zich een 'mijnwerkersstam': „Kerels met zwartomrande ogen in hun hoekige gezichten en met een gouden hart in hun gespierde lichamen.”

Mijnwerker Wilhelm is een rechtstreekse afstammeling van een boerengeslacht dat reeds in de middeleeuwen in de streek woonde en werkte; een 'echte' Limburger dus. Ruwe bolster, blanke pit. Hollewijn geeft de jonge Wilhelm wilde haren, die hij de ouder wordende Wilhelm dan mooi kan laten kwijtraken.

Wilhelms eerste vrouw Truda is een nymfomane Duitse (!). Hij begeert haar om haar lichaam. Dat loopt natuurlijk mis. Truda sterft bijtijds aan een hartkwaal, zodat Wilhelm, zonder echtscheiding (ondenkbaar!), een nieuw, beter huwelijk kan aangaan.

Greetje, zijn tweede vrouw, belichaamt heel andere waarden. De eerste keer dat Wilhelm haar bezoekt, serveert zij de van alcohol doordrenkte mijnwerker een kop koffie met een koekje. Het effect is verbluffend. Wilhelm hunkert plotseling intens naar het eenvoudige, harmonische gezinsleven dat hij altijd heeft gemist. Hollewijns personages zijn niet rijk aan nuances. Opvallend stereotiep is de schildering van meisjes en vrouwen. Blanke, fijne gezichten, lachende ogen, ranke figuurtjes, en maar giechelen!

Brandende aarde is een lofzang op het werk in de mijn en de werklust van de mijnwerker. Het paste perfect in het jaar waarin het verscheen: 1952, het gouden jubeljaar van de Staatsmijnen. Aan het slot beklimt Wilhelm samen met vrouw en kinderen de heuvel waar lang geleden de hoeve van zijn voorouders stond. Trots overziet hij de streek. Hij voelt zich sterk! „Hij verlangde naar zijn werk, aan de zijde van zijn makkers, diep onder de grond. Zwart van stof zou hij, na volbrachte *schiech*, weer naar de oppervlakte van de aarde stijgen, om de vreugde te genieten van zijn arbeid aan het kolenfront.”

Na zijn pensionering in 1972 stortte Hollewijn zich opnieuw op de romanschrijverij. Een van zijn laatste boeken was *Slaven van het zwarte goud*. Een curieus geval. Ofschoon het boek daar zelf over zwijgt, is het een bewerking van *Brandende aarde*. De nieuwe versie valt aanzienlijk kritischer uit. De mijnen zijn intussen gesloten en dus niet langer een bron van arbeidsvreugde en welvaart. Vanzelf springen andere aspecten in het oog. Hollewijn breekt nu de staf over de verminking van het landschap, de „op puistige gezwellen lijkende steenbergen” en de „altijd vuil uitstotende schoorstenen”.

Eindigde *Brandende aarde* met de vreugde van de arbeid aan het kolenfront, aan het slot van de nieuwe versie heet de mijnsluiting een weldaad, „vooral voor onze kinderen.” Ware het niet uit bittere nood, slechts weinigen zouden mijnwerker zijn geworden. *Slaven van het zwarte goud* verscheen in 1978. Hollewijn stierf datzelfde jaar. Zijn grafsteen maakt geen enkele toespeling op zijn schrijverschap. In letterkundige naslagwerken zoek je zijn naam tevergeefs. Hollewijns werk behoort immers tot wat de Duitsers 'Trivalliteratur' noemen. Massa's mensen heeft hij met zijn werk gesticht, ontroerd en vermaakt. In 1990 werd een stichting in het leven geroepen die Hollewijn wil eren met een monument. Hoe staat het daar eigenlijk mee?

Jos Perry

Hij ligt daar, waar hij zo graag over schreef: onder de grond. (foto Nelis Tutkey)